

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΟ 2014

1. ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΗΣΕΩΣ

1.1. ΓΕΝΙΚΑ

1.1.1 Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως ασκεί αρμοδιότητες στους τομείς της Πολεοδομίας και Χωροταξίας. Στα καθήκοντα και υποχρεώσεις του Τμήματος περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

(α) Υποβολή μελετών και προτάσεων στο Πολεοδομικό Συμβούλιο αναφορικά με την εκπόνηση Τοπικών Σχεδίων και εκπόνηση άλλων Σχεδίων και Προγραμμάτων, τα οποία αποσκοπούν στον ορθολογικό χωροταξικό και πολεοδομικό προγραμματισμό, στην προαγωγή και ρύθμιση της ανάπτυξης και στη διασφάλιση της βιώσιμης ανάπτυξης του κυπριακού χώρου.

(β) Άσκηση πολεοδομικού ελέγχου της ανάπτυξης από τον Διευθυντή και καθορισμένους Λειτουργούς του Τμήματος (πέντε Επαρχιακούς Λειτουργούς), στους οποίους ο Υπουργός Εσωτερικών έχει εκχωρήσει εξουσίες Πολεοδομικής Αρχής.

(γ) Υποστήριξη του Υπουργείου Εσωτερικών αναφορικά με την παρακολούθηση των σύγχρονων διεθνών εξελίξεων και τον εκσυγχρονισμό της πολεοδομικής νομοθεσίας και του πολεοδομικού συστήματος.

(δ) Ετοιμασία Μελετών και Σχεδίων καθώς και παρακολούθηση/επίβλεψη ως μέρος της διαδικασίας υλοποίησης έργων υποδομής (Οδικά Έργα, Διαμόρφωση Χώρων) σε Δήμους και Κοινότητες.

(ε) Υλοποίηση της στεγαστικής πολιτικής που καθορίζει η Κυβέρνηση και το Υπουργείο Εσωτερικών για τους εκτοπισθέντες.

1.1.2 Η πολεοδομική και χωροταξική πολιτική θεμελιώνεται στον περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμο και έχει, μεταξύ άλλων, τους ακόλουθους στρατηγικούς στόχους:

(α) Τη διασφάλιση της ισόρροπης, από πολεοδομική και χωροταξική άποψη, ανάπτυξης των ελεύθερων περιοχών της Κύπρου και τη διαφύλαξη της δυνατότητας για λειτουργική επανένωση του ενιαίου κυπριακού χώρου.

(β) Τη διασφάλιση της βιώσιμης ανάπτυξης των πόλεων και της υπαίθρου της Κύπρου.

(γ) Την ισόρροπη ικανοποίηση των αναγκών για συνεχή φυσική, κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη και για προστασία του περιβάλλοντος.

(δ) Την προστασία και βιώσιμη χρησιμοποίηση περιοχών φυσικής καλλονής, της πολιτιστικής και αρχιτεκτονικής κληρονομιάς, των παραδοσιακών οικισμών και αξιόλογων μεμονωμένων οικοδομών, καθώς και την εναρμόνιση των αναπτύξεων με το χαρακτήρα του τοπίου και τη φυσιογνωμία του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος κάθε περιοχής.

(ε) Τον ορθολογικό προγραμματισμό της κατανομής των χρήσεων γης στα αστικά κέντρα και στην ύπαιθρο, με στόχο τη διασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας των χρήσεων και την προστασία και αναβάθμιση των ανέσεων του πληθυσμού.

(στ) Την εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης, πολυδιάστατης και μακρόπνοης κυκλοφοριακής πολιτικής, η οποία να αποδίδει ίση σημασία σε όλα τα διαθέσιμα προς το περιβάλλον μέσα.

(ζ) Τη συστηματική ενημέρωση του κοινού αναφορικά με πολεοδομικά θέματα και την προώθηση παραγωγικού διαλόγου με διάφορους φορείς, οργανωμένα σύνολα και το ευρύτερο κοινό.

1.1.3 Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως συμμετέχει ενεργά σε διεθνή και ευρωπαϊκά σώματα και δράσεις αναφορικά με θέματα πολεοδομίας, χωροταξίας και οίκησης και επιτελεί έργο που αποβλέπει στην εναρμόνιση του κυπριακού θεσμικού πλαισίου με τις αντίστοιχες ευρωπαϊκές προσεγγίσεις.

1.1.4 Στον τομέα της στέγασης των εκτοπισθέντων, το Τμήμα υλοποιεί την κρατική πολιτική όσον αφορά την ανέγερση νέων κατοικιών σε υφιστάμενους Κυβερνητικούς Οικισμούς, την αναδόμηση των παλαιότερων Κυβερνητικών Οικισμών, τη διαχείριση και συντήρηση του συνόλου των εν λόγω Οικισμών και την εφαρμογή των Σχεδίων Αυτοστέγασης εκτοπισθέντων.

1.2. ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΕΣ

1.2.1. Τοπικά Σχέδια και Σχέδια Περιοχής

Έγκριση και Αναθεώρηση/ Τροποποίηση Τοπικών Σχεδίων και Σχεδίων Περιοχής

(α) Συνέχιση της διαδικασίας της πρώτης τακτής αναθεώρησης και τροποποίησης του Σχεδίου Περιοχής Κέντρου Λεμεσού.

(β) Συνέχιση της διαδικασίας έγκρισης του Τοπικού Σχεδίου Κόλπου Χρυσοχούς, του Τοπικού Σχεδίου Τσερίου και του Τοπικού Σχεδίου για την Περιοχή Νότια της Λευκωσίας.

(γ) Δημοσίευση της Έκθεσης Αναθεώρησης Σχεδίου Περιοχής Παλαιού Πυρήνα Στροβόλου που προβλέπει την παράταση ισχύος των υφιστάμενων προνοιών και πολιτικών του.

Εκπόνηση Τοπικών Σχεδίων/Σχεδίων Περιοχής

(δ) Ολοκλήρωση του μεγαλύτερου μέρους της συζήτησης αναφορικά με το Τοπικό Σχέδιο Μαραθάσας σε επίπεδο Πολεοδομικού Συμβουλίου.

(ε) Έναρξη της διαδικασίας εκπόνησης του Τοπικού Σχεδίου Λευκάρων και του Σχεδίου Περιοχής για την Περιοχή των εγκαταστάσεων αποθήκευσης πετρελαιοειδών και υγραερίου στην αστική περιοχή Λάρνακας/ Λιβαδιών.

(στ) Συνέχιση της διαδικασίας εκπόνησης του Τοπικού Σχεδίου Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου (εργασίες του άρθρου 12Ε του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου).

(ζ) Συνέχιση της διαδικασίας εκπόνησης του Τοπικού Σχεδίου Παραλιμνίου και Αγίας Νάπας.

(η) Συνέχιση της συμμετοχής εκπροσώπου του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως στο Κοινό Συμβούλιο που ολοκλήρωσε τις εργασίες του για την εκπόνηση του Σχεδίου Περιοχής για την Περιοχή του Κέντρου Λευκωσίας, που ετοιμάζεται από τον Δήμο Λευκωσίας.

(θ) Δημοσίευση νέου Διατάγματος Λευκής Ζώνης για περιοχή της κοινότητας της Λέμπας στο Τοπικό Σχέδιο Πάφου.

1.2.2. Δήλωση Πολιτικής για την Ύπαιθρο

(α) Δημοσίευση της Β' Φάσης του γραπτού κειμένου της Δήλωσης Πολιτικής η οποία περιελάμβανε 27 Κεφάλαια, 8 Παραρτήματα και 10 Σχέδια.

(β) Ετοιμασία του Κεφαλαίου 9.4 «Οικιστική Ανάπτυξη» και αποστολή του στο Υπουργείο Εσωτερικών για έγκριση και δημοσίευση.

(γ) Συνέχιση της διαδικασίας Μελέτης Ενστάσεων των Πολεοδομικών Ζωνών της Δήλωσης Πολιτικής για τις Επαρχίες Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας και Πάφου και ολοκλήρωση της διαδικασίας για 86 κοινότητες (Λευκωσία 18, Λεμεσός 12, Λάρνακα 12, Πάφος 44).

(δ) Μελέτη οδικού δικτύου και διαχωρισμού οικοπέδων εντός της Ενεργειακής – Βιομηχανικής Περιοχής Βασιλικού σε συνεργασία με το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

(ε) Μελέτη και αξιολόγηση εναλλακτικών χώρων για καθορισμό νέων Βιομηχανικών Ζωνών Κατηγορίας Α'.

(στ) Εισαγωγική ενημέρωση του Πολεοδομικού Συμβουλίου σε θέματα Εθνικού Χωροταξικού Σχεδιασμού.

(ζ) Οριστικοποίηση και δημοσίευση της Εγκριμένης Δήλωσης Πολιτικής Λευκάρων στις 21.3.2014.

(η) Έναρξη διαδικασίας μελέτης Δήλωσης Πολιτικής για τις περιοχές των Βρετανικών Βάσεων Επισκοπής και Δεκέλειας ως αποτέλεσμα της υπογραφής σχετικής συμφωνίας στις 15 Ιανουαρίου 2014 μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Ηνωμένου Βασιλείου.

(θ) Συνέχιση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικής Εκτίμησης για την μερική τροποποίηση του κειμένου της Δήλωσης Πολιτικής (Γ Φάση), σχετικά με το κεφάλαιο της Οικιστικής Ανάπτυξης.

(ι) Ανανέωση διαταγμάτων Λευκής Ζώνης στις διοικητικές περιοχές Τόχνης, Πέγεια και Πισσουρίου.

1.2.3. Άλλες Μελέτες/Σχέδια και Τεχνική Υποστήριξη από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως

(α) Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΤΕ.ΠΑ.Κ.), στη Λεμεσό

Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως συνέχισε τη συνεργασία του με το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, καθώς και τους υπόλοιπους εμπλεκόμενους φορείς, με επίκεντρο τις διαδικασίες ενεργοποίησης του σχεδιασμού στον Β' Πόλο ανάπτυξης και επαναξιολόγηση του κόστους απόκτησης των αναγκαίων ακίνητων, ώστε να ολοκληρωθεί η διαδικασία μελέτης της χωροθέτησης, στέγασης και μελλοντικής ανάπτυξης του Πανεπιστημίου, στο κέντρο της Λεμεσού.

(β) Τεχνολογικό Πάρκο

Το Τμήμα συνέχισε τη συνεργασία του με το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και τους άλλους εμπλεκόμενους φορείς και στα πλαίσια αυτά δημοσιεύτηκαν αναθεωρημένες Πολεοδομικές Ζώνες για ρύθμιση της ανάπτυξης της περιοχής και προωθήθηκε η συνολική επανεκτίμηση των σχετικών απαλλοτριώσεων. Ταυτόχρονα διαμορφώθηκε από το Τμήμα το πολεοδομικό πλαίσιο για τη δημιουργία Επιστημονικού Τεχνολογικού Πάρκου στο Πεντάκωμο στα πλαίσια ετοιμασίας των εγγραφών για Προκήρυξη Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος για την υλοποίηση του εν λόγω έργου ανάπτυξης.

(γ) Περιοχή μεταξύ παλιού και νέου λιμανιού Λεμεσού

Ολοκλήρωση των σχεδιασμών από τον Δήμο Λεμεσού με παρακολούθηση από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, με βάση σχετική Σύμβαση, για την εκπόνηση «Σχεδίου Πολεοδομικής Ανάπτυξης» για την περιοχή μεταξύ παλιού και νέου λιμανιού στη Λεμεσό με στόχο τη συμπερίληψη τους στο υπό αναθεώρηση Σχέδιο Περιοχής του Κέντρου Λεμεσού.

(δ) Πιλοτικό Τοπικό Αναπτυξιακό Σχέδιο Κρασοχωριών Λεμεσού

Το Σχέδιο εκπονείται από το Τμήμα σε συνεργασία με το Συμβούλιο της Ευρώπης, Κυβερνητικά Τμήματα, Ημικρατικούς Οργανισμούς, Τοπικές Αρχές και άλλα οργανωμένα σύνολα και περιλαμβάνει 15 παραδοσιακούς οικισμούς της ορεινής και ημιορεινής περιοχής της Επαρχίας Λεμεσού. Σκοπός του είναι ο καταρτισμός ενός μακρόπνοου σχεδιασμού που να στηρίζεται στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του χώρου, θέτοντας παράλληλα τις κατευθύνσεις, τις στρατηγικές και τα μέτρα για την ανάπτυξη και την αναβάθμιση του. Κύρια χαρακτηριστικά του είναι η διευκόλυνση του διαλόγου και της συνεργασίας, η προαγωγή της ολοκληρωμένης ανάπτυξης και

η συμβολή στη προστασία και αναβάθμιση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς.

Κατά το 2014 ολοκληρώθηκε η μεθοδολογία που θα ακολουθηθεί στο δεύτερο μέρος του Σχεδίου που είναι η Στρατηγική (εντοπισμός στρατηγικών κατευθύνσεων, στόχων και υποστόχων και ο χωρικός τους καθορισμός). Ολοκληρώθηκε, επίσης, η πρώτη φάση της Στρατηγικής μέσω θεματικών Ομάδων Εργασίας που συγκλήθηκαν κατά τη διάρκεια εργαστηρίων. Η Έκθεση που προέκυψε αποτέλεσε τη βάση για πιλοτικές δράσεις που πραγματοποιήθηκαν το 2014, με στόχο την επιβεβαίωση των κατευθύνσεων της στρατηγικής. Το 2014 ξεκίνησε και η έρευνα για την πολιτιστική κληρονομιά και το πολιτιστικό τοπίο. Τα πιο πάνω θα αποτελέσουν τη βάση για την περαιτέρω επεξεργασία των στόχων καθώς και για τον χωρικό καθορισμό τους που θα ολοκληρωθεί το 2015, χρησιμοποιώντας μεθόδους δυναμικής συμμετοχής του κοινού και ενδιαφερομένων φορέων/υπηρεσιών, και αποβλέποντας στη δημιουργία στρατηγικής συναίνεσης μεταξύ όλων των εμπλεκομένων.

1.2.4. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

(α) Τροποποίηση της Πολεοδομικής Νομοθεσίας

Τροποποιήσεις του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου 90/72

(i) Τροποποίηση του άρθρου 18Α για τη Δήλωση Πολιτικής, όπου ο χρόνος για την έγκριση της συντομεύεται, εφόσον πλέον η υποβολή ενστάσεων περιορίζεται στους 4 μήνες. Τροποποίηση επίσης άλλων άρθρων του Νόμου και προσθήκη νέων που προνοούν την αναβάθμιση της συμμετοχής του κοινού και των επηρεαζόμενων Τοπικών Αρχών σε όλα τα στάδια της διαδικασίας εκπόνησης/ τροποποίησης Σχεδίων Ανάπτυξης. Οι πιο πάνω αλλαγές του Νόμου έχουν ήδη δημοσιευθεί.

(ii) Τροποποίηση του άρθρου 43 για απλοποίηση των διαδικασιών για τη σύναψη συμφωνίας μεταξύ του αιτητή και της Πολεοδομικής Αρχής, και 45^Α για την ταχεία ρύθμιση και αδειοδότηση ορισμένων τύπων παρατυπιών. Προσθήκη επίσης νέου άρθρου 91 για διαίρεση συνιδιόκτητου τεμαχίου σε οικόπεδα όπου η αίτηση δεν υπογράφεται από όλους τους συνιδιοκτήτες. Το νομοσχέδιο βρίσκεται ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής των Αντιπροσώπων για ψήφιση.

(iii) Τροποποίηση του εδαφίου (8) του άρθρου 25 για τον καθορισμό των χρονικών πλαισίων που διέπουν τη διαδικασία υποβολής αιτήματος προς την αρμόδια πολεοδομική αρχή, για λήψη προκαταρκτικών απόψεων σε σχέση με ανάπτυξη. Το νομοσχέδιο αποστάληκε στο Υπουργείο Εσωτερικών για την παραπέρα προώθηση του.

Τροποποιήσεις Κανονισμών

(iv) Οι περί Πολ. & Χωρ. (Έλεγχος Διαφημίσεων) Κανονισμοί ετοιμάστηκαν και προνοούν για την συναίνεση της Πολεοδομικής Αρχής κατά την αδειοδότηση τέτοιου είδους αναπτύξεων. Αυτοί κατατέθηκαν στην Βουλή των Αντιπροσώπων το 2001 μαζί με σχετική Εντολή του Υπουργού Εσωτερικών. Το Τμήμα, λόγω της χρονικής

διάρκειας που πέρασε από την κατάθεση των Κανονισμών και της Εντολής στη Βουλή, ανάλαβε την επαναμελέτη τους για σκοπούς επικαιροποίησης.

(v) Τροποποίηση των περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Αιτήσεις και Ιεραρχικές Προσφυγές) Κανονισμών του 1990, ώστε να επεκτείνεται η υποχρέωση για δημοσιοποίηση των αιτήσεων, η εξασφάλιση των απαραίτητων απόψεων για νέες κατηγορίες αναπτύξεων και την λήψη των απαιτούμενων απόψεων από τον αιτητή, με βάση Εντολή του Υπουργού. Το νομοσχέδιο βρίσκεται ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής των Αντιπροσώπων για ψήφιση.

(vi) Τροποποίηση των περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Δικαιώματα) Κανονισμών του 2013 για τον εκσυγχρονισμό τους, ώστε να προνοούν για επιστροφή δικαιωμάτων στην περίπτωση απόσυρσης αίτησης για προκαταρκτικές απόψεις, να καθορίζονται τα δικαιώματα που θα καταβάλλονται για νέου τύπου αναπτύξεις, για την εξυπηρέτηση παροχής εγγράφως ορισμένου τύπου περιγραφικών πληροφοριών, και για μειωμένα δικαιώματα στην περίπτωση επαναχορήγησης πολεοδομικής άδειας. Το νομοσχέδιο αποστάληκε στο Υπουργείο Εσωτερικών για την παραπέρα προώθηση του.

(vii) Αντικατάσταση των περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Ατυχήματα Σχετιζόμενα με επικίνδυνες Ουσίες) Κανονισμών του 2003 και 2008 για την ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία, των προνοιών της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2012/18/ΕΕ που αφορούν τον σχεδιασμό χρήσεων γης, τη δημόσια διαβούλευση και συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων, την ενημέρωση του κοινού και την πρόσβαση στις πληροφορίες/ εμπιστευτικότητα. Το νομοσχέδιο αποστάληκε στο Υπουργείο Εσωτερικών για την παραπέρα προώθηση του.

Τροποποιήσεις Διαταγμάτων

viii) Τροποποίηση του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Γενικού Διατάγματος Ανάπτυξης του 2003 που δημοσιεύτηκε στις 3/10/2014 και προνοεί ώστε το Διάταγμα να συνάδει και με τις πρόσφατες τροποποιήσεις της Νομοθεσίας αλλά και για να απλοποιούνται οι διαδικασίες. Με αυτό διευρύνονται οι περιπτώσεις για τις οποίες επιτρέπεται η ανάπτυξη, χωρίς να απαιτείται σχετική αίτηση και άδεια από την Πολεοδομική Αρχή. Σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που τίθενται σε αυτό, απαιτείται η εξασφάλιση μόνο άδειας οικοδομής, με αποτέλεσμα να περιορίζεται ο χρόνος αδειοδότησης.

(ix) Αντικατάσταση του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Οικιστική ανάπτυξη σε Οικόπεδα) Ειδικού Διατάγματος Ανάπτυξης του 2002 με νέο Διάταγμα που δημοσιεύτηκε στις 17/10/2014 και προνοεί ώστε η οικιστική ανάπτυξη για την οποία η πολεοδομική άδεια θεωρείται χορηγηθείσα να επεκτείνεται και σε υπό δημιουργία οικόπεδα.

Εντολές

(x) Θεσμοθέτηση νέας Εντολής με αρ. 1/2014 αναφορικά με χρήση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας

Το Τμήμα σε συνεργασία με το Υπουργείο Εσωτερικών προώθησε τη θεσμοθέτηση νέας Εντολής του Υπουργού Εσωτερικών που αφορά τη χορήγηση πολεοδομικών κινήτρων σε ενδιαφερόμενους αιτητές, σε σχέση με διάφορους τύπους αναπτύξεων.

(xi) Προσχέδιο Εντολής Υπουργού Εσωτερικών για προσφορά κοινωνικής στέγης

Ως απόρροια των σχετικών προνοιών των τεσσάρων μεγάλων Τοπικών Σχεδίων Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας και Πάφου του 2011, καθώς και της Δήλωσης Πολιτικής για την Ύπαιθρο του 2014, το Τμήμα προχώρησε στη μελέτη του θέματος και ετοίμασε προσχέδιο Εντολής του Υπουργού Εσωτερικών για προσφορά κοινωνικής στέγης.

(β) Οργάνωση στοιχείων Νομοθεσίας

Έγινε οργάνωση όλων των στοιχείων που αφορούν τον περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμο Ν.90/72 (Τροποποιήσεις, Κανονισμοί, Διατάγματα, Εγκύκλιοι, Εντολές) και προωθήθηκε ο σχεδιασμός λογισμικού οργάνωσης, ενημέρωσης και πρόσβασης στα εν λόγω στοιχεία.

(γ) Γνωματεύσεις του Γενικού Εισαγγελέα

Το Τμήμα κατά το 2014 συνεργάστηκε στενά με το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα τόσο για θέματα γνωματεύσεων όσο και για διάφορους τύπους αγωγών, προσφυγών και εφέσεων, η έκβαση των οποίων ήταν στις πλείστες περιπτώσεις θετική για τη Δημοκρατία.

(δ) Περί Κέντρων Αναψυχής (Άδειες Εκπομπής Ήχου) Νόμος του 2007

Μετά από απόφαση της διυπουργικής επιτροπής (Υπουργοί Εσωτερικών, Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης), ανέλαβε το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως να επιληφθεί της τροποποίησης του πιο πάνω Νόμου, ώστε να είναι δυνατή η εφαρμογή του, σε συνεργασία με τα Τμήματα Περιβάλλοντος και Επιθεώρησης Εργασίας, την Ένωση Δήμων Κύπρου και την Ένωση Κοινοτήτων Κύπρου. Το σχετικό νομοσχέδιο βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο.

1.2.5. Συμμετοχή του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως σε Επιτροπές και Ομάδες Εργασίας

Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως συμμετέχει σε πολυάριθμες Επιτροπές και Ομάδες Εργασίας με σημαντικότερες τις ακόλουθες:

- Επιστημονική Επιτροπή Περιοχών Δικτύου “Natura 2000”. Μόνιμη εκπροσώπηση σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου 152(ι) και 152 (ι) του 2003.
- Διαχειριστική Επιτροπή Μαρίνων Κύπρου.
- Διαχειριστική Επιτροπή Χώρων Ελλιμενισμού στην Κύπρο.
- Επιτροπή για μελέτη της προστασίας του εδάφους.

- Επιτροπή παρακολούθησης υλοποίησης Απόφασης Υπουργικού Συμβουλίου για προώθηση της Κύπρου ως κέντρο παροχής ιατρικών υπηρεσιών.
- Επιτροπή για την υλοποίηση του Διαχειριστικού Σχεδίου Ακάμα.
- Επιτροπή για την προώθηση της διαδικασίας ανταλλαγής ιδιωτικής γης στον Ακάμα.
- Επιτροπή για τη Μελέτη Προστασίας και Βελτίωσης Ακτής Παραλιακού Μετώπου Λιμανιού Λάρνακας-Διυλιστηρίων-Ορόκλινης.
- Επιτροπή Παρακολούθησης Διαχειριστικού Σχεδίου Αλυκών Λάρνακας.
- Επιτροπή Αειφόρου Ανάπτυξης Ορυκτού Πλούτου.
- Επιτροπή για την καταπολέμηση της Απερήμωσης.
- Επιτροπή Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, σύμφωνα με το Νόμο 140(I)/2005.
- Συντονιστική Επιτροπή για τη Στέγαση του ΤΕΠΑΚ, στη Λεμεσό.
- Ομάδα εργασίας για την ανάπτυξη του Τεχνολογικού Πάρκου στο Πεντάκωμο.
- Συντονιστική Επιτροπή που συστάθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος “Mediterranean Network for the promotion of Sustainable Urban Strategies, and the three new Urban Development Strategies (USUDS)” για την ετοιμασία Εγγράφου για τον αειφόρο Στρατηγικό Σχεδιασμό της Δημοτικής Περιοχής Λάρνακας.
- Υπηρεσιακή Επιτροπή Προγράμματος Αναζωογόνησης Περιοχών Πράσινης Γραμμής Λευκωσίας.
- Τεχνική Επιτροπή Αποκατάστασης Περιβάλλοντος στο Μεταλλείο Αμιάντου.
- Δασικό Συμβουλευτικό Σώμα.
- Ομάδα εργασίας για την υλοποίηση του Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού (ΘΧΣ) στην Κύπρο και της Εθνικής Στρατηγικής για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση Παράκτιων Περιοχών.
- Τεχνική Επιτροπή για την Ποιότητα του Αέρα – Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την ποιότητα του Αέρα.
- Ομάδα Εργασίας για τη διαμόρφωση της Εθνικής Στρατηγικής για την Προσαρμογή στην Αλλαγή Κλίματος (ΕΣΠΑΚ).

- Φορέας Υλοποίησης Προγράμματος Μέτρων της Οδηγίας Πλαίσιο περί Υδάτων 2000/60/ΕΚ(ΟΠΥ).
- Τεχνική Επιτροπή για το θέμα των Μικτών Τουριστικών Αναπτύξεων ΜΤΑ.
- Επιτροπή για την επεξεργασία και εφαρμογή μιας Στρατηγικής Εναλλακτικών Καυσίμων.
- Συντονιστική Επιτροπή για την Μελέτη Έργων στον Τομέα της Ενέργειας.
- Επιτροπή για την μεταφορά των πετρελαϊκών εγκαταστάσεων και των εγκαταστάσεων υγραερίου από την Λάρνακα στο Βασιλικό.
- Επιτροπή για την εφαρμογή των περί Αξιολόγησης και Διαχείρισης του Περιβαλλοντικού Θορύβου Νόμων του 2004 και 2006 (Ν. 224(Ι)/2004, Ν. 31(1)/2006.
- Ομάδα εργασίας του Τμήματος Περιβάλλοντος για τροποποίηση της Νομοθεσίας για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων έργων στο περιβάλλον.
- Ομάδα εργασίας για την εφαρμογή της Απόφασης αριθ. 529/2013/ΕΕ σχετικά με λογιστικούς κανόνες για τις εκπομπές και τις απορροφήσεις αερίων θερμοκηπίου από δραστηριότητες σχετιζόμενες με τις χρήσεις γης, τις αλλαγές χρήσεων γης και τη δασοπονία (LULUCF).
- Ομάδα εργασίας σχετικά με τα νομοσχέδια που αφορά την εναρμόνιση της Κυπριακής Νομοθεσίας με την Οδηγία 2010/75/ΕΕ περί Βιομηχανικών Εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης).
- Ομάδα εργασίας για την ετοιμασία Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Πράσινη Οικονομία.
- Ομάδα Εργασίας για ετοιμασία Σχεδίου Προσαρμογής της Κύπρου στις Κλιματικές Αλλαγές.
- Ad-hoc ομάδα εργασίας για την ετοιμασία εθνικής στρατηγικής για μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και της εθνικής στρατηγικής για ανάπτυξη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα.

1.2.6. Διεθνής Συνεργασία για Θέματα Πολεοδομικής και Χωρικής Ανάπτυξης

Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως εκπροσωπεί την Κύπρο σε διάφορους ευρωπαϊκούς και διεθνείς θεσμούς, προγράμματα διακρατικής συνεργασίας, ερευνητικά έργα και δίκτυα.

Μέσα από την ουσιαστική συμμετοχή στις εργασίες των διαφόρων δράσεων καθώς και με τη συμβολή της Κύπρου στη διαμόρφωση των σχετικών δημοσιεύσεων και

συμπερασμάτων, προάγεται η αξιοπιστία του κυπριακού πολεοδομικού συστήματος, ενώ υποβοηθείται και η συνεχής βελτίωσή του. Παράλληλα, οι τομείς της πολεοδομίας και χωροταξίας στην Κύπρο εναρμονίζονται με τις τρέχουσες και υπό ετοιμασία ευρωπαϊκές πολιτικές και κατευθυντήριες γραμμές.

Στη συνέχεια καταγράφονται οι κύριοι τομείς δραστηριότητας διεθνούς συνεργασίας:

(α) Επιτροπές διακυβερνητικής συνεργασίας της ΕΕ

- Δίκτυο Εθνικών Σημείων Επαφής για την Εδαφική Συνοχή – NTCCP: Παροχή κυπριακών θέσεων και απόψεων για θέματα χωρικής ανάπτυξης, σε συνεργασία με τη Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης η οποία καλύπτει θέματα αρμοδιότητάς της σε σχέση με την Πολιτική Συνοχής της ΕΕ. Μεταξύ των κυριότερων δραστηριοτήτων κατά το 2014 περιλαμβάνονται η προετοιμασία εγγράφων και εκπροσώπηση της Κύπρου από Λειτουργό του Τμήματος στη συνάντηση των Εθνικών Σημείων Επαφής στην Αθήνα (Φεβρουάριος), καθώς και η αποστολή κυπριακών θέσεων και απόψεων σε συνεδρίαση του δικτύου στη Ρώμη (Ιούλιος).
- Ομάδα για την Αστική Ανάπτυξη – UDG: Παροχή κυπριακών θέσεων και απόψεων για θέματα ανάπτυξης του αστικού χώρου. Μεταξύ των κυριότερων δραστηριοτήτων κατά το 2014 περιλαμβάνονται η προετοιμασία εγγράφων και εκπροσώπηση της Κύπρου από Λειτουργό του Τμήματος στη συνάντηση της ομάδας στην Αθήνα (Φεβρουάριος), καθώς και η ετοιμασία των παρεμβάσεων της Κυπριακής αντιπροσωπείας στις συναντήσεις Γενικών Διευθυντών για θέματα Αστικής Ανάπτυξης στην Αθήνα (Απρίλιος) και στη Ρώμη (Σεπτέμβριος)
- Ομάδα Εργασίας Κρατών-Μελών και Θεσμών (MS/I) για τον συντονισμό της εφαρμογής του Πλαισίου Αναφοράς για Βιώσιμες Πόλεις (RFSC) – λογοδοτεί στην προαναφερόμενη Ομάδα Αστικής Ανάπτυξης, UDG: Παροχή κυπριακών θέσεων και απόψεων για την ανάπτυξη και επεξεργασία ηλεκτρονικού προγράμματος διαδικτυακής εφαρμογής για την υποβοήθηση του πολεοδομικού σχεδιασμού και προγραμματισμού σε τοπικό επίπεδο, με στόχο την υλοποίηση του Χάρτη της Λειψίας. Μεταξύ των κυριότερων δραστηριοτήτων κατά το 2014 περιλαμβάνονται η προεδρία δυο συνεδριάσεων της ομάδας εργασίας στις Βρυξέλλες (Ιανουάριος και Μάιος), καθώς και η ολοκλήρωση της μετάφρασης στα ελληνικά του κειμένου της διαδικτυακής εφαρμογής, σε συνεργασία με το Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας της Ελλάδας. Σημαντικό επίτευγμα της Κύπρου, ως αποτέλεσμα της σταθερής υποστήριξης που παρέχει στην εν λόγω ομάδα εργασίας, καθώς και των άριστων σχέσεων που έχει αναπτύξει με πολλά από τα κράτη μέλη και τους θεσμούς που την αποτελούν, είναι ότι η χώρα έχει επιλεγεί για να προεδρεύσει όλων των συναντήσεων της ομάδας κατά το υπόλοιπο της τελικής φάσης του Πλαισίου Αναφοράς, μέχρι και το 2015.

(β) Πρόγραμμα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας ESPON (European Observation Network on Territorial Development and Cohesion)

Το Πρόγραμμα ESPON προωθεί τη διακρατική εδαφική συνεργασία στον τομέα της έρευνας για θέματα χωρικής ανάπτυξης και εδαφικής συνοχής, μέσα από την ανάθεση και παρακολούθηση συναφών ερευνητικών έργων και ενημερωτικών δράσεων. Με βάση σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, το Τμήμα

εκπροσωπεί την Κύπρο στα δυο σώματα που προβλέπονται για τη λειτουργία του Προγράμματος – στην Επιτροπή Παρακολούθησης, η οποία αποτελεί τον κύριο μηχανισμό λήψης αποφάσεων, καθώς και στο δίκτυο Σημείων Επαφής, το οποίο αποτελεί, κατά βάση, μέσο δικτύωσης των ερευνητικών ιδρυμάτων σε θέματα χωρικής ανάπτυξης. Μεταξύ των κυριότερων δραστηριοτήτων κατά το 2014, περιλαμβάνονται η συμμετοχή του Τμήματος σε δυο συναντήσεις του δικτύου Εθνικών Σημείων Επαφής ESPON, καθώς επίσης και η συμμετοχή σε δύο συναντήσεις της Επιτροπής Παρακολούθησης ESPON, μέσα από τις οποίες επιτεύχθηκαν τόσο η προώθηση των κυπριακών θέσεων σε σχέση με τους θεματικούς προσανατολισμούς της ερευνητικής δραστηριότητας του προγράμματος όσο και ο σχολιασμός εκθέσεων που παράγονται από ερευνητικά έργα, ώστε να διασφαλίζεται η ακριβέστερη δυνατή απεικόνιση της Κύπρου και των εθνικών της προτεραιοτήτων. Το Τμήμα συμμετείχε επίσης το 2014 σε μία συνάντηση της Ομάδας Εργασίας για το μέλλον του ESPON (JWG) που δημιουργήθηκε το 2012 για τη διαμόρφωση της διακρατικής συνεργασίας στον τομέα της έρευνας για θέματα χωρικής ανάπτυξης και εδαφικής συνοχής κατά την περίοδο 2013-2020.

(γ) Ευρωπαϊκό Δίκτυο Γνώσης για τον Αστικό Χώρο (European Urban Knowledge Network, EUKN)

Το δίκτυο EUKN ξεκίνησε το 2005 ως πρωτοβουλία 17 κρατών-μελών της ΕΕ για τη δημιουργία και συντήρηση ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων με μελέτες, περιγραφές έργων και έγγραφα πολιτικής για θέματα ανάπτυξης του αστικού χώρου. Το Δίκτυο εντάχθηκε το 2011 σε Ευρωπαϊκό Όμιλο Εδαφικής Συνεργασίας με έδρα την Χάγη και εγκαθιδρύθηκε έτσι το EUKN EGTC, που αποτελεί και τον πρώτο τέτοιο Όμιλο για την Κύπρο. Μεταξύ των κυριότερων δραστηριοτήτων κατά το 2014, περιλαμβάνονται η συμμετοχή του Τμήματος με τον εκπρόσωπο του σε συναντήσεις των Μελών της Συνέλευσης και των Διαχειριστών Γνώσης, καθώς και στο Ετήσιο Συνέδριο του Δικτύου με θέμα «Πολιτική Οικονομία» που διεξήχθη τον Οκτώβριο στο Άμστερνταμ.

(δ) Επιτροπή των Νησιών της Διάσκεψης των Περιφερειακών Παράκτιων Περιοχών της Ευρώπης (CPMR)

Το Τμήμα συμμετέχει στην Επιτροπή εκπροσωπώντας την Κυπριακή Δημοκρατία. Η CPMR εκπροσωπεί περίπου 150 περιφέρειες από 28 χώρες οι οποίες εργάζονται μαζί για να διασφαλίσουν ότι τα διάφορα σώματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι τοπικές κυβερνήσεις λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαιτερότητες των μελών της κατά την, ανάμεσα σε άλλα, διαμόρφωση πολιτικών οι οποίες εμπεριέχουν σημαντικές χωρικές επιπτώσεις. Στόχος της Επιτροπής των Νησιών, η οποία αποτελεί μια από τις έξι επιτροπές της CPMR, είναι να δοθεί από τα ευρωπαϊκά σώματα και τα κράτη-μέλη ιδιαίτερη προσοχή στις ιδιαιτερότητες των νησιών, να αναγνωριστούν τα μόνιμα μειονεκτήματα τους τα οποία πηγάζουν από την απομόνωση τους και να προωθηθούν πολιτικές οι οποίες θα ωθήσουν τη βιώσιμη τους ανάπτυξη. Παράλληλα η Επιτροπή των Νησιών προωθεί τη διαπεριφερειακή συνεργασία μεταξύ των νησιών σε θέματα που συσχετίζονται άμεσα με την απομόνωση τους. Το 2013 δεν κατέστη δυνατή η συμμετοχή στην ετήσια συνέλευση της Επιτροπής, το Τμήμα όμως συμμετείχε ενεργά στα διάφορα θέματα αποστέλλοντας απόψεις.

(ε) Παρακολούθηση εργασίας Επιτροπών του Συμβουλίου της Ευρώπης και άλλων Διεθνών Οργανισμών

- Επιτροπή Ανώτερων Αξιωματούχων (CSO-CEMAT) της Διάσκεψης των Υπουργών αρμόδιων για θέματα Χωροταξίας του Συμβουλίου της Ευρώπης: Το Τμήμα παρακολουθεί τις εργασίες της Επιτροπής μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας με το Συμβούλιο της Ευρώπης. Στις 17 Ιουνίου 2014, πραγματοποιήθηκε στο Ναύπλιο η 16η Υπουργική Διάσκεψη για θέματα Χωροταξίας των Μελών Χωρών του Συμβουλίου της Ευρώπης. Την Κυπριακή Δημοκρατία και τον Υπουργό Εσωτερικών, εκπροσώπησε στις εργασίες της Διάσκεψης, η Διευθύντρια του Τμήματος.
- Ευρωπαϊκή Σύμβαση για το Τοπίο (ELC) του Συμβουλίου της Ευρώπης. Με στόχο την εφαρμογή της Σύμβασης στην Κύπρο, το Τμήμα συμμετέχει ως συνεργαζόμενος φορέας στο έργο MEDSCAPES, μαζί με ΜΚΟ και ακαδημαϊκούς φορείς από την Κύπρο, την Ελλάδα, τον Λίβανο και την Ιορδανία. Το έργο χρηματοδοτείται στα πλαίσια του Προγράμματος Διασυνοριακής Συνεργασίας της Μεσογειακής Λεκάνης (ENPI-Med) και αποσκοπεί στην ανάπτυξη μεθοδολογίας για την αξιολόγηση του χαρακτήρα των τοπίων ως εργαλείο για την αποτελεσματική διαχείριση της φυσικής και ανθρωπογενούς κληρονομιάς στην Ανατολική Μεσόγειο. Οι κύπριοι εταίροι του έργου (το Ίδρυμα «Λαόνα» για τη Διατήρηση και Αναζωογόνηση της Κυπριακής Υπαιθρου, το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου και το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως) θα αναθεωρήσουν και θα συμπληρώσουν τα στοιχεία που έχουν ήδη συλλεχθεί, θα προχωρήσουν στην κατάρτιση μονάδων περιγραφής τοπίου, οι οποίες θα επιβεβαιωθούν επιτόπου, καταγράφοντας τον οπτικό και οικολογικό χαρακτήρα του κάθε τοπίου, την κατάσταση στην οποία βρίσκεται και την ευαισθησία του, και θα έχουν επαφές με τις τοπικές κοινότητες. Οι κύριες δραστηριότητες του έργου κατά το 2014 αφορούσαν την παρουσίαση και ανάλυση της κατάστασης του τοπίου στην Κύπρο, η εκπαίδευση τεχνικού προσωπικού στη χαρτογράφηση του χαρακτήρα των κυπριακών τοπίων και η επεξεργασία ψηφιακών χαρτογραφικών δεδομένων για τις μονάδες περιγραφής τοπίου.
- Πρόγραμμα του ΟΗΕ για τους Ανθρώπινους Οικισμούς (UN HABITAT): Το Τμήμα παρακολουθεί τις εργασίες του Προγράμματος UN HABITAT μέσω της Μόνιμης Αντιπροσωπείας της Δημοκρατίας στο Ναϊρόμπι, στην οποία, όταν ζητηθούν, αποστέλλονται σχετικές απόψεις
- Οικονομική Επιτροπή του ΟΗΕ για την Ευρώπη (UNECE Committee on Housing and Land Management): Το Τμήμα παρακολουθεί τις εργασίες της Επιτροπής για την Οίκηση και Διαχείριση Γης μέσω της Μόνιμης Αντιπροσωπείας της Δημοκρατίας στη Γενεύη, στην οποία, όταν ζητηθούν, αποστέλλονται σχετικές απόψεις.
- Ένωση για τη Μεσόγειο: Ο εκπρόσωπος του Τμήματος αποστέλλει σχετικές απόψεις, όταν αυτές ζητηθούν.

1.2.7. Κυκλοφοριακή Πολιτική

Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως είναι συναρμόδιο για τη διαμόρφωση, αξιολόγηση και αναθεώρηση της κυκλοφοριακής πολιτικής σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, με βασικό στόχο την αποτελεσματική σύζευξή της με την πολιτική κατανομής των χρήσεων γης και την εναρμόνιση της με τις αντίστοιχες πολιτικές που εφαρμόζονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στα πλαίσια επίτευξης αιφόρου ανάπτυξης και βιώσιμων πόλεων.

Οι γενικές αρμοδιότητες/δραστηριότητες του Τμήματος αφορούν στα ακόλουθα:

(α) Διαμόρφωση, αναθεώρηση, ενημέρωση και εκσυγχρονισμός της κυκλοφοριακής πολιτικής και πολιτικής στάθμευσης των Σχεδίων Ανάπτυξης, ιδιαίτερα όσον αφορά στη χωρική κατανομή, οργάνωση και λειτουργική ιεράρχηση του οδικού δικτύου/συγκοινωνιακής υποδομής καθώς και παρακολούθηση της εφαρμογής των πιο πάνω πολιτικών στα πλαίσια της υλοποίησης έργων και του ελέγχου της ανάπτυξης. Ειδικότερα, κατά το 2014, ο Κλάδος συμμετείχε ενεργά στις διαδικασίες εκπόνησης του Τοπικού Σχεδίου Μαραθάσας, τροποποίησης των Εντολών 3/2011 και 1/1996 (πρότυπα/ πολιτική στάθμευσης) και σύνταξης και αποστολής καθοδηγητικών προτύπων κυκλοφοριακής πολιτικής προς τις Πολεοδομικές Αρχές.

(β) Συμμετοχή και εκπροσώπηση του Τμήματος στις επιτροπές και ομάδες εργασίας προώθησης του Ολοκληρωμένου Σχεδίου Κινητικότητας Λευκωσίας (Nicosia Integrated Mobility Master Plan) που συμπεριλαμβάνουν επιτροπές για την δημιουργία Αρχής Μεταφορών (Transport Authority), την Τεχνοοικονομική Μελέτη για τη δημιουργία υποδομής τραμ στη Λευκωσία καθώς και τη Μελέτη για τον Σχεδιασμό Συστήματος (Δημόσιων) Υπεραστικών Συγκοινωνιών στους Διευρωπαϊκούς Άξονες (TEN-T) της Κύπρου.

(γ) Συμμετοχή στις επιτροπές και ομάδες εργασίας για την Οδική Ασφάλεια, όπως Εθνική και Τεχνική Επιτροπή Οδικής Ασφάλειας Μαθητών, Συμβούλιο Οδικής Ασφάλειας και στις επιτροπές του (Επιτροπή Ασφάλειας Δρόμων, Επιτροπή Ερευνών Οδικής Ασφάλειας και Επιτροπή Νομοθεσίας) και Καθοδηγητική Επιτροπή του Στρατηγικού Σχεδίου Οδικής Ασφάλειας 2012-2020.

(δ) Συνεργασία με τοπικά ακαδημαϊκά ιδρύματα για την πραγματοποίηση έρευνας σε θέματα κυκλοφοριακής πολιτικής και στάθμευσης.

(ε) Εκπροσώπηση του Τμήματος σε άλλες επιτροπές η ομάδες εργασίας για θέματα κυκλοφοριακής πολιτικής (π.χ. Τεχνική Επιτροπή του Κεντρικού Φορέα Επίλυσης Κυκλοφοριακών Προβλημάτων, ομάδες εργασίας/ επιτροπές προώθησης της χρήσης ποδηλάτου κλπ), και συγκοινωνιακής-περιβαλλοντικής πολιτικής (π.χ. Επιτροπή για την ετοιμασία Στρατηγικών Χαρτών Θορύβου και Σχεδίων Δράσης για τα πολεοδομικά συγκροτήματα Λευκωσίας και Λεμεσού).

(στ) Αξιολόγηση ή/και εκπόνηση μελετών/σχεδίων οδικής ιεράρχησης ή και κυκλοφοριακής διαχείρισης, σε επίπεδο ιδεογραμματικού ή/και ρυμοτομικού σχεδίου (master plan), που αφορούν περιοχές ή οδικούς άξονες σε αστικά κέντρα καθώς και σε κοινότητες της υπαίθρου.

(ζ) Εκπόνηση ή τεχνική αξιολόγηση και έγκριση ρυμοτομικών/ ρυθμιστικών σχεδίων δευτερευόντων οδικών δικτύων περικλειστων οικιστικών ή και άλλων ζωνών, τόσο στις περιοχές των Τοπικών Σχεδίων όσο και σε περιαστικές Κοινότητες που εμπίπτουν στη Δήλωση Πολιτικής και στις οποίες παρουσιάζεται έντονη οικιστική ανάπτυξη.

(η) Συμμετοχή στις ομάδες εργασίας μεγάλων πολεοδομικών/ χωροταξικών μελετών ή σχεδίων όπως τη Μελέτη Γενικού Χωροταξικού Σχεδιασμού για την Περιοχή

Μεταξύ Παλαιού και Νέου Λιμανιού στη Λεμεσό, του Master Plan για το Ενεργειακό Κέντρο στην περιοχή Βασιλικού και τον Καθορισμό Πολεοδομικών Ζωνών και Πλαισίου Χωροθετικής Πολιτικής για τις περιοχές των Βρετανικών Βάσεων Δεκέλειας και Ακρωτηρίου.

(θ) Μελέτη και σχεδιασμός οδικών δικτύων, σε ρυμοτομικό επίπεδο, που αφορούν εκπαιδευτικά ιδρύματα (υφιστάμενα και προτεινόμενα).

(ι) Μελέτη και σχεδιασμός, σε επίπεδο ρυμοτομικού σχεδίου/ τυπικών διατομών, οδικών δικτύων σε Βιομηχανικές και Βιοτεχνικές Ζώνες/Περιοχές.

(ια) Συμβουλευτική ή και τεχνική υποστήριξη σε άλλους Κλάδους και στα Επαρχιακά Γραφεία του Τμήματος και σε Τοπικές Αρχές για θέματα που αφορούν συγκοινωνιακό σχεδιασμό και πολιτική καθώς και αξιολόγηση κυκλοφοριακών επιπτώσεων και οδικής υποδομής στα πλαίσια του ελέγχου της ανάπτυξης.

1.3. ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

1.3.1 Γενικά

(α) Ο Τομέας Ελέγχου της Ανάπτυξης και Εφαρμογής Σχεδίων του Τμήματος έχει την ευθύνη για την προαγωγή της ανάπτυξης και την άσκηση πολεοδομικού ελέγχου με βάση τον περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμο και τα δημοσιευμένα Σχέδια Ανάπτυξης. Η Διευθύντρια του Τμήματος και οι πέντε Επαρχιακοί Λειτουργοί που έχουν ορισθεί ως Πολεοδομικές Αρχές, ασκούν πολεοδομικό έλεγχο στις Επαρχίες Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας, Πάφου και Αμμόχωστου. Επίσης παρέχουν συμβουλές, ή και διατυπώνουν απόψεις σε Τοπικές Αρχές, άλλα Κυβερνητικά Τμήματα και Υπηρεσίες, καθώς και στο κοινό για θέματα ανάπτυξης.

(β) Το Τμήμα έχει υιοθετήσει ως στρατηγική επιλογή την προαγωγή ορθολογικής ανάπτυξης μέσα από διαδικασίες αδειοδότησης διαφανείς και γρήγορες με στόχο την ποιοτική ανάπτυξη, την εξυπηρέτηση του πολίτη, τον περιορισμό της παρανομίας και την υποστήριξη της οικοδομικής βιομηχανίας και της οικονομίας του τόπου

(γ) Το 2014 υποβλήθηκαν στις Πολεοδομικές Αρχές 5660 αιτήσεις για πολεοδομική άδεια/έγκριση σε σύγκριση με 6193 αιτήσεις κατά το 2013 (μείωση 8.6 %). Από τις αιτήσεις αυτές 232 αφορούν στο Κλάδο Ελέγχου των Κεντρικών Γραφείων (μείωση 26.8%), 1844 στην Επαρχία Λευκωσίας (μείωση 4.9%), 1498 στην Επαρχία Λεμεσού (μείωση 3,7%), 668 στην Επαρχία Λάρνακας (μείωση 13,6%), 1022 στην Επαρχία Πάφου (μείωση 9.8%) και 396 την Επαρχία Αμμοχώστου (αύξηση 5.8%).

(δ) Κατά το 2014 διεκπεραιώθηκαν 6410 αιτήσεις (ποσοστό 113% των αιτήσεων που υποβλήθηκαν το 2014), σε σύγκριση με 7296 που διεκπεραιώθηκαν το 2013. Στο τέλος του 2014 εκκρεμούσαν 4371 αιτήσεις, σε σύγκριση με 5009 στο τέλος του 2013 (μείωση 12,7%).

(ε) Οι αιτήσεις για χορήγηση πολεοδομικής άδειας που υποβλήθηκαν στις Πολεοδομικές Αρχές του Τμήματος το 2014 κατά τύπο ανάπτυξης, φαίνονται στον Πίνακα 1:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1			
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	2013	2014	Μεταβολή (%)
ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ	2937	2388	-18,7%
ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΟΙΚΟΠΕΔΩΝ	881	811	-7,9%
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ	92	95	-35,9%
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ/ ΑΠΟΘΗΚΕΥΤΙΚΗ	112	150	16,1%
ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΗ	43	40	-7,0%
ΕΜΠΟΡΙΚΗ	421	357	-15,2%
ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ/ ΑΝΑΨΥΧΗ	158	224	41,8%
ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΗ	14	14	0,0%
ΛΑΤΟΜΙΚΗ/ ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΗ	17	17	0,0%
ΜΙΚΤΕΣ	89	58	-34,8%
ΆΛΛΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΙΣ	461	539	4,3%
ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΙΚΑ ΠΑΡΚΑ	46	20	-56,5%
ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ	922	947	2,7%
ΣΥΝΟΛΟ	6193	5660	-25,7%

(στ) Εκτός από τις αιτήσεις για χορήγηση πολεοδομικής άδειας/ έγκρισης το 2014 υποβλήθηκαν στις Πολεοδομικές Αρχές και διάφορες άλλες αιτήσεις, που συνολικά ανήλθαν σε 4793 σε σύγκριση με 5475, που υποβλήθηκαν κατά το 2013 (μείωση 12.5%). Οι αιτήσεις αυτές κατά κατηγορία φαίνονται στον Πίνακα 2.

(ζ) Διαπιστώνεται ότι το είδος των αναπτύξεων για τις οποίες υποβάλλονται αιτήσεις για εξασφάλιση πολεοδομικής άδειας ή προκαταρκτικά αιτήματα για πρόθεση ανάπτυξης έχει σταδιακά διαφοροποιηθεί και αφορά σε νέες κατηγορίες ανάπτυξης με σύνθετο η και εξειδικευμένο αντικείμενο όπως για παράδειγμα μεγάλης κλίμακας Ενοποιημένες Αναπτύξεις Μεγάλων και Σύνθετων Χρήσεων, Ολοκληρωμένα Τουριστικά Συγκροτήματα , Μονάδες Παραγωγής Ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, Κέντρα Αποκατάστασης (Rehabilitation Centres), Βιομηχανικές Μονάδες διαχείρισης αποβλήτων, μονάδες που σχετίζονται με την διαδικασία εξόρυξης του φυσικού αερίου, ηλεκτροπαραγωγικοί σταθμοί. Επίσης , μεγάλος αριθμός αιτήσεων αφορά σε προσθήκες/μετατροπές σε υφιστάμενα

Τουριστικά Καταλύματα σύμφωνα με την νέα Τουριστική Πολιτική σε συνδυασμό με τα κίνητρα για Εμπλουτιστικά Έργα.

(η) Μετά την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ 29.05.2013 (επικαιροποίηση ημερ. 29.06.2014) με την οποία τέθηκε σε εφαρμογή Σχέδιο Εφαρμογής Πολεοδομικών Κινήτρων για σκοπούς ανάκαμψης της οικονομικής δραστηριότητας (αύξηση του συντελεστή δόμησης σε επιλεγμένες περιοχές και χρήσεις) υποβλήθηκε μεγάλος αριθμός αιτήσεων για πολεοδομική άδεια ή και προκαταρκτικά ερωτήματα που αφορούν σε αναβάθμιση υφιστάμενων τουριστικών κυρίως αναπτύξεων, νέους τύπους Ανάπτυξης, αναπτύξεις σε περιοχές όπου έχει εφαρμογή Ειδικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, με σκοπό την ενεργοποίηση της οικονομικής βιομηχανίας και την προσέλκυση ξένων επενδύσεων. Οι Πολεοδομικές Αρχές του Τμήματος έχουν επικεντρωθεί στην αδειοδότηση των συγκεκριμένων αναπτύξεων και συχνά σε συνεργασία με τον αρμόδιο Τομέα Σχεδιασμού και Πολεοδομικών Μελετών του Τμήματος στην επίλυση προβλημάτων, που αφορούν στο Νομικό πλαίσιο που της διέπει.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2			
ΤΥΠΟΣ ΑΙΤΗΣΗΣ	2013	2014	ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΕΣ ΑΠΟΨΕΙΣ	861	691	-19,7%
ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΤΑΣΗ ΙΣΧΥΟΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΩΝ ΑΔΕΙΩΝ	1184	1201	1,4%
ΠΑΡΕΚΚΛΙΣΕΙΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 26	146	154	5,5%
ΠΑΡΕΚΚΛΙΣΕΙΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 45(Α)	264	158	-40,2%
ΙΕΡΑΡΧΙΚΕΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ	128	108	-15,6%
ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΕΠΙΒΟΛΗΣ	38	34	-10,5%
ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΣΤΟ ΑΝΩΤΑΤΟ	41	41	0,0%
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ	13	4	-69,2%
ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΑΡΧΟΥ	429	370	-13,8%
ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΔΗΜΩΝ	126	50	-60,3%
ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ & ΧΩΡΟΜΕΤΡΙΑΣ	711	681	-4,2%
ΑΛΛΕΣ	1534	1301	-15,2%
ΣΥΝΟΛΟ	5475	4793	-12,5%

1.3.1. Μέτρα Απλοποίησης και επιτάχυνσης των διαδικασιών αδειοδότησης

«Αυτοέλεγχος»

(α) Μετά την θετική αποτίμηση της αποτελεσματικότητας του θεσμού του Αυτοελέγχου που τέθηκε σε εφαρμογή την 1.2.2008 με την Εντολή 1/2008 και την αντίστοιχη Εγκύκλιο 1/2008 του Υπουργού Εσωτερικών (οικιστική ανάπτυξη μέχρι τετρακατοικία σε οικόπεδα), η εφαρμογή των ειδικών διαδικαστικών μέτρων και της πολιτικής αυτής διευρύνθηκε, ώστε να καλύπτει μεγαλύτερο αριθμό οικιστικών μονάδων και εμπορικών αναπτύξεων με την Εντολή 1/2011 και την Εγκύκλιο 1/2011 του Υπουργού Εσωτερικών. Από την 1.2.2008 που άρχισε η εφαρμογή της διαδικασίας του «Αυτοελέγχου» και μέχρι το τέλος του 2014 έχουν υποβληθεί συνολικά 6981 αιτήσεις, διεκπεραιώθηκαν 6219 μεταφέρθηκαν σε κανονική διαδικασία μελέτης 702 αιτήσεις και εκκρεμούν 60 αιτήσεις.

Το **2014** υποβλήθηκαν σε παγκύπρια βάση με την διαδικασία Αυτοελέγχου 631 αιτήσεις και έτυχαν χειρισμού 546 αιτήσεις.

(β) Εκτός από τον προφανή στόχο για υιοθέτηση διαδικασίας ταχείας αδειοδότησης μεγάλου αριθμού σχετικά απλών πολεοδομικών αιτήσεων, στόχος της πολιτικής αυτής είναι επίσης η αναβάθμιση της ποιότητας και πληρότητας των αιτήσεων με την άμεση εμπλοκή και αποκλειστική ευθύνη των μελετητών, οι οποίοι καθίστανται συνυπεύθυνοι με την Πολεοδομική Αρχή για την έγκριση των αιτήσεων τους στην καθορισμένη ειδικά χρονική προθεσμία (ένας μήνα)

1.3.2. Πολεοδομική Αμνηστία (Άρθρο 45 Α του Νομού)

(α) Αντί της κατά κανόνα χρονοβόρας διαδικασίας εξασφάλισης πολεοδομικής άδειας με παρέκκλιση σύμφωνα με τους Κανονισμούς (Κ.Δ.Π 309/99) και με σκοπό την απλοποίηση και επιτάχυνση της διαδικασίας αδειοδότησης υφιστάμενων οικοδομών/αναπτύξεων που παρουσιάζουν συγκεκριμένες δευτερεύουσας σημασίας και κλίμακας παρατυπίες, με απώτερο στόχο την έκδοση εκσυγχρονισμένων τίτλων ιδιοκτησίας και τον απεγκλωβισμό νόμιμων συνιδιοκτητών ενιαία κατεχόμενης ακίνητης ιδιοκτησίας/ανάπτυξης έχουν ψηφιστεί τον Απρίλιο του 2011 Τροποποιήσεις του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου, του περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου και του περί Ακινήτων Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου.

(β) Στα πλαίσια της πιο πάνω Τροποποίησης του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου έχουν υποβληθεί στις Πολεοδομικές Αρχές του Τμήματος αυτού κατά το **2014** συνολικά 161 αιτήσεις για «νομιμοποίηση» παρατυπιών που υφίσταντο την 8^η Απριλίου 2011 και οι οποίες εμπίπτουν στις πρόνοιες της διαδικασίας «Πολεοδομικής Αμνηστίας»

(γ) Ενόψει της διαπίστωσης των περιορισμένων αποτελεσμάτων της ισχύουσας διαδικασίας ετοιμάστηκε και βρίσκεται ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων πρόταση τροποποίησης του σχετικού άρθρου του Νόμου, ώστε η Πολεοδομική Αρχή να μπορεί να αποφασίσει για τις συγκεκριμένες αιτήσεις, χωρίς να απαιτείται η γνωμάτευση τριμελούς επιτροπής, που εμπεριέχεται στην διαδικασία αδειοδότησης. Παράλληλα θα παρέχονται αυξημένα κίνητρα πολεοδομικής μορφής ως προς το απαιτούμενο αντιστάθμισμα της υπέρβασης στο συντελεστή δόμησης.

1.3.3. Δέση Μέτρων για τον Εκσυγχρονισμό του Συστήματος Ελέγχου της Ανάπτυξης

(α) Στόχος του Τμήματος είναι η συνεχής βελτίωση των παρεχόμενων προς τους πολίτες υπηρεσιών, κυρίως με τη μείωση του χρόνου μελέτης των αιτήσεων. Παράλληλα επιδιώκεται η κατά προτεραιότητα προώθηση και αδειοδότηση μεγάλων αναπτύξεων, των οποίων η έναρξη υλοποίησης θα αναζωογονήσει την οικοδομική βιομηχανία.

(β) Παράλληλα και ενισχυτικά προς τη διαδικασία «Αυτοελέγχου», και την επιδιωκόμενη υποβολή αιτήσεων συμπληρωμένων με όλα τα απαιτούμενα στοιχεία, εκτός του εκσυγχρονισμένου «Οδηγού Ερμηνείας» των προνοιών των Σχεδίων Ανάπτυξης, που εκδόθηκε το 2012, έχουν αναρτηθεί στην Ιστοσελίδα του Τμήματος ο Περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμος και οι Τροποποιήσεις του, οι σχετικοί Κανονισμοί, οι Εντολές και όλα τα σχετικά Διατάγματα.

(γ) Η Διευθύντρια του Τμήματος με σκοπό την υποστήριξη των άλλων Πολεοδομικών Αρχών του Τμήματος σε θέματα νομοθεσίας, προνοιών των Σχεδίων Ανάπτυξης, κατά καιρούς τροποποιήσεων ή και νέων διαδικασιών, αλλά και τον συντονισμό τους σε θέματα λήψης ομοιόμορφης απόφασης πραγματοποιεί σε τακτά χρονικά διαστήματα συντονιστικές συνεδρίες.

1.3.4. Εξασφάλιση Διαβουλεύσεων από το αιτητή/μελετητή πριν την υποβολή αίτησης για Πολεοδομική Άδεια

(α) Επειδή έχει διαπιστωθεί ότι η καθυστέρηση στη λήψη απόφασης από τις Πολεοδομικές Αρχές οφείλεται μεταξύ άλλων και στο χρόνο που απαιτείται μετά την υποβολή της αίτησης για την εξασφάλιση των απόψεων άλλων εμπλεκόμενων Τμημάτων/Υπηρεσιών,/Αρχών ή Οργανισμών, έχει μελετηθεί σε στενή συνεργασία με όλους τους φορείς του ιδιωτικού και κρατικού τομέα και τεθεί σε εφαρμογή διαδικασία, με την οποία παρέχεται η δυνατότητα πάνω σε οργανωμένη βάση μελετητές/αιτητές να διαβουλεύονται με τους εμπλεκόμενους πριν την υποβολή της αίτησης και να υιοθετούν τις γραπτές εισηγήσεις τους στα σχέδια της Πολεοδομικής Αίτησης. Η «Διαδικασία Εξασφάλισης Διαβουλεύσεων πριν την Υποβολή Αίτησης για Πολεοδομική Άδεια» έχει αναρτηθεί στην Ιστοσελίδα του Τμήματος.

(β) Το μέτρο αυτό αποσκοπεί στον περιορισμό του χρόνου μελέτης των αιτήσεων, αλλά και στην εκ των προτέρων αντιμετώπιση προβλημάτων που σχετίζονται με την ανάπτυξη (π.χ. υιοθέτηση απαιτήσεων διαβουλευτών κατά το στάδιο ετοιμασίας των σχεδίων από τον μελετητή) και άρχισε να εφαρμόζεται πιλοτικά και επί εθελοντικής βάσης από το Νοέμβριο του 2013, χωρίς δυστυχώς σημαντική ανταπόκριση από τους μελετητές/αιτητές. Με την έγκριση των περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Κανονισμών (Αιτήσεις και Ιεραρχικές Προσφυγές), που έχει προωθήσει το Τμήμα, το μέτρο θα καταστεί υποχρεωτικό, γεγονός που θα επιλύσει σοβαρά προβλήματα καθυστερήσεων στην αδειοδότηση.

(γ) Κατά το **2014** έχουν υποβληθεί μόνο 61 αιτήσεις για εξασφάλιση αριθμού των απαιτούμενων Διαβουλεύσεων.

1.3.5. Σύστημα παρακολούθησης της προόδου πολεοδομικών αιτήσεων μέσω του διαδικτύου

Στα πλαίσια της συνεχούς προσπάθειας του Υπουργείου Εσωτερικών για την αναβάθμιση των υπηρεσιών που παρέχονται στους πολίτες στο επίπεδο του Πολεοδομικού Συστήματος, από τις 5 Νοεμβρίου 2007 τέθηκε σε λειτουργία ιστοσελίδα, μέσω της οποίας κάθε πολίτης (ιδιοκτήτης ή μελετητής της ανάπτυξης), που θα υποβάλει αίτηση για χορήγηση πολεοδομικής άδειας μετά τις 29 Οκτωβρίου, 2007 σε Πολεοδομική Αρχή, που ανήκει διοικητικά στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, θα έχει τη δυνατότητα να παρακολουθεί τα κύρια στάδια της πορείας διεκπεραίωσης της αίτησης του από το διαδίκτυο.

Το κοινό μπορεί να επισκέπτεται την ιστοσελίδα αυτή είτε απευθείας στη διεύθυνση www.publicaccess.tph.moi.gov.cy, είτε μέσω της ιστοσελίδας του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως.

Η πιο πάνω υπηρεσία θα αντικατασταθεί πλήρως στα πλαίσια της ανάπτυξης του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος του ΤΠΟ, όπως περιγράφεται πιο πάνω.

1.3.6. Ιεραρχικές Προσφυγές-Παρεκκλίσεις

Κατά το 2014, υποβλήθηκαν από τις αρμόδιες Πολεοδομικές Αρχές εκθέσεις για 144 Ιεραρχικές Προσφυγές κατά των αποφάσεων τους και έτυχαν χειρισμού από το Τμήμα αυτό 107 Προσφυγές. Ταυτόχρονα, κατά το 2014, υποβλήθηκαν 149 αιτήσεις για χορήγηση πολεοδομικής άδειας κατά παρέκκλιση των προνοιών των Σχεδίων Ανάπτυξης και διατυπώθηκαν απόψεις στο Συμβούλιο Μελέτης Παρεκκλίσεων για 72 αιτήσεις. Κατά το 2014, έτυχε, επίσης, χειρισμού από το Τμήμα αριθμός υποθέσεων, που αφορούν ποικίλα θέματα, που άπτονται Πολεοδομικού Σχεδιασμού και Ανάπτυξης (πχ 10 Απαιτήσεις για Αποζημίωση κ.ά.).

1.4. ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Κύριος στόχος της εργασίας που επιτελείται, είναι η προστασία, διατήρηση και αναβίωση της αρχιτεκτονικής και πολιτιστικής κληρονομιάς της Κύπρου, σύμφωνα με τις πρόνοιες των άρθρων 38 και 39 του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου.

Ο στόχος αυτός επιτυγχάνεται μέσω των ακόλουθων δράσεων:

1.4.1. Νομική προστασία αξιόλογων παραδοσιακών/ιστορικών οικοδομών /κατασκευών και δέντρων

Η νομική προστασία στις οικοδομές/κατασκευές με αξιόλογο ιστορικό, αρχιτεκτονικό, καλλιτεχνικό ή άλλο χαρακτήρα, διασφαλίζεται μέσω της έκδοσης Διαταγμάτων Διατήρησης Οικοδομών, σύμφωνα με το άρθρο 38 του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου. Το 2014, προωθήθηκαν τρία νέα Διατάγματα Διατήρησης που αφορούσαν 505 οικοδομές σε διάφορες πόλεις και χωριά της Κύπρου, περιλαμβανομένου και του ομαδικού Διατάγματος για τον παραδοσιακό πυρήνα των

Πάνω Λευκάρων. Ο συνολικός αριθμός των οικοδομών που κηρύχθηκαν ως διατηρητέες μέχρι σήμερα, ανήλθε σε 6.225.

Για σκοπούς της έκδοσης Διαταγμάτων Διατήρησης, αλλά και για καταγραφή της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς της Κύπρου, διατηρείται αρχείο με περισσότερες από 10.000 οικοδομές και κατασκευές, το οποίο συνεχώς εμπλουτίζεται με περιγραφές, φωτογραφικό και άλλο υλικό. Για την καλύτερη προστασία του πολύ αξιόλογου και μοναδικού αυτού αρχείου του Κλάδου Διατήρησης που υπήρχε μόνο σε έντυπη μορφή, προωθήθηκε και ολοκληρώθηκε το 2014, διαδικασία σάρωσής του, με σκοπό τη μεταφορά του σε ηλεκτρονική βάση δεδομένων, στα πλαίσια της συνολικής μηχανογράφησης του Τμήματος.

Επιπρόσθετα, κατά το 2014, έχει ξεκινήσει η ετοιμασία χαρτών σε ψηφιακή μορφή, με την αποτύπωση όλων των διατηρητέων οικοδομών ανά παραδοσιακό πυρήνα. Έχουν ήδη μελετηθεί και ετοιμάζονται οι ψηφιακοί χάρτες των διατηρητέων οικοδομών στους παραδοσιακούς πυρήνες των Κρασοχωριών της Λεμεσού, ενώ ολοκληρώθηκε ο ψηφιακός χάρτης των διατηρητέων οικοδομών της Παλιάς Λευκωσίας.

1.4.2. Συμβολή στην αποκατάσταση/διατήρηση διατηρητέων οικοδομών

Η πολιτεία, μέσω του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, έχει την ευθύνη να διαφυλάξει την πολιτιστική και άλλη αξία των διατηρητέων οικοδομών/κατασκευών. Η ευθύνη αυτή υλοποιείται μέσω της διαδικασίας αδειοδότησης και παρακολούθησης των οικοδομικών εργασιών αποκατάστασης των διατηρητέων οικοδομών, καθώς και της διαδικασίας έγκρισης των εργασιών διαμόρφωσης του άμεσου περιβάλλοντός τους, όπως είναι τα σχέδια ανάπλασης παραδοσιακών πυρήνων. Συγκεκριμένα, για την εκτέλεση οποιωνδήποτε εργασιών και αλλαγών σε διατηρητέα οικοδομή, απαιτείται καταρχήν η εξασφάλιση Συναίνεσης, με όρους που διασφαλίζουν την ορθή συντήρηση και διατήρηση της αυθεντικότητας των παραδοσιακών κτισμάτων σύμφωνα με τις διεθνείς αρχές. Το 2014, χορηγήθηκαν συνολικά 167 Συναιέσεις και Πολεοδομικές Άδειες για οικοδομικές εργασίες σε διατηρητέες οικοδομές.

Περαιτέρω, το 2014, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως ανέλαβε την παρακολούθηση της προόδου των οικοδομικών εργασιών αποκατάστασης σε περίπου 450 διατηρητέες οικοδομές.

Το 2014, μελετήθηκαν και εγκρίθηκαν 48 αιτήσεις για παροχή οικονομικών κινήτρων για τη συντήρηση και αποκατάσταση διατηρητέων οικοδομών. Το ύψος των εγκεκριμένων επιχορηγήσεων ανέρχεται στα €3.5 εκατ. Το ποσό που δαπανήθηκε το 2014, στα πλαίσια εφαρμογής των εν λόγω κινήτρων, ανήλθε σε €5.5 εκατ., που αποτελείται από το σύνολο του κονδυλίου του Κρατικού Προϋπολογισμού του 2014 ύψους €5 εκατ., καθώς και από συμπληρωματικές πιστώσεις από εξοικονομήσεις του Τμήματος ύψους €0.5 εκατ..

Το Σχέδιο Οικονομικών Κινήτρων περιέχει και το πρωτοποριακό μέτρο της μεταφοράς συντελεστή δόμησης. Το μέτρο αυτό περιλαμβάνει τη δυνατότητα μεταφοράς χαρισμένου και υπολειπόμενου συντελεστή δόμησης. Ο χαρισμένος συντελεστής παρέχεται εφόσον η οικοδομή χρειάζεται συντήρηση, ώστε πουλώντας

τον ο ιδιοκτήτης να εξασφαλίσει ως βοήθεια μέρος του κόστους συντήρησης. Η μεταφορά του υπολειπόμενου συντελεστή δόμησης παρέχει τη δυνατότητα μεταφοράς σε εγκεκριμένες περιοχές του συντελεστή που δύναται επιπρόσθετα να δομηθεί στο διατηρητέο τεμάχιο, σύμφωνα με τις ισχύουσες πολεοδομικές ζώνες. Το 2014, μελετήθηκαν και εγκρίθηκαν συνολικά 13 αιτήσεις που αφορούν μεταφορά χαρισμένου συντελεστή δόμησης ύψους €291.298, καθώς και υπολειπόμενου συντελεστή δόμησης, με αντίστοιχο συνολικό ύψος εισφοράς προς το Κράτος €51.433.

Επίσης, το 2014, μελετήθηκαν και προωθήθηκαν 137 αιτήσεις για έκδοση Πιστοποιητικών για φοροαπαλλαγές, σύμφωνα με τους περί Διατηρητέων Οικοδομών Νόμους 2002 και 2014.

1.4.3 Συμβολή στην αναβίωση των παραδοσιακών συνόλων και οικισμών

Πέραν από την προστασία και διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς μέσω της αποκατάστασης μεμονωμένων κτηρίων σε παραδοσιακούς/ιστορικούς οικισμούς, το Τμήμα είναι υπεύθυνο για τη διατήρηση αλλά και την αναβίωση των οικισμών στο σύνολό τους καθώς και για την προστασία και ανάδειξη του πολιτιστικού τοπίου.

Η προστασία της κληρονομιάς αυτής, αποτελεί σημαντικό κεφάλαιο στα Σχέδια Ανάπτυξης που εκπονούνται αλλά και άλλων διατομεακών Σχεδίων και πολιτικών για την ανάπτυξη.

Το 2014, ολοκληρώθηκε (σε ψηφιακή μορφή) η αξιολόγηση των παραδοσιακών κτιρίων και ο καθορισμός των Περιοχών Ειδικού Χαρακτήρα σε 15 χωριά του υπό εκπόνηση Τοπικού Σχεδίου Μαραθάσας και έχει αρχίσει η διαδικασία για το καθορισμό των πρώτων ιστορικών πυρήνων στους οποίους θα προωθούνται Ομαδικά Διατάγματα Διατήρησης, επιπρόσθετα των Γενικών Διαταγμάτων Διατήρησης που διαχειρίζεται το Τμήμα.

Επιπρόσθετα, το Τμήμα εκφέρει απόψεις και εισηγήσεις για διάφορα θέματα που άπτονται της εμπειρογνομosύνης του και περιλαμβάνονται στα σχετικά Κεφάλαια των Σχεδίων Ανάπτυξης και των κατευθυντήριων γραμμών.

Το Τμήμα συμμετέχει, επίσης, στην Επιτροπή Αισθητικού Ελέγχου του Δήμου Λευκωσίας που χειρίζεται αιτήσεις για ανάπτυξη εντός των ΠΕΧ και στη Συμβουλευτική Επιτροπή του Τμήματος Αρχαιοτήτων που μελετά αιτήσεις για ανάπτυξη εντός των Ελεγχόμενων Περιοχών. Εκφέρει, επίσης, απόψεις σε θέματα που εγείρονται από άλλα κυβερνητικά τμήματα, την Τοπική Αυτοδιοίκηση ή και άλλους φορείς σε σχέση με την πολιτιστική κληρονομιά.

Παράλληλα, με το Σχέδιο Χορηγιών των Διατηρητέων, για υποβοήθηση συγκεκριμένων περιοχών ή την εφαρμογή συγκεκριμένων πολιτικών αναβάθμισης του παραδοσιακού περιβάλλοντος, εφαρμόζεται το Σχέδιο Παροχής Επιχορηγήσεων του κόστους ανέγερσης/επιδιόρθωσης οικοδομών σε περίπτωση που αυτές επηρεάζονται από όρους που απαιτούν τη χρήση συγκεκριμένων παραδοσιακών υλικών. Η πρόνοια για την αρμονική συνύπαρξη των νέων οικοδομών με το υφιστάμενο παραδοσιακό δομημένο περιβάλλον αντικατοπτρίζεται στο εν λόγω Σχέδιο, ώστε σε οικοδομές που ανεγείρονται ή επιδιορθώνονται μέσα

σε τμήματα των ιστορικών/παραδοσιακών πυρήνων που διατηρούν τον αυθεντικό τους χαρακτήρα, να χρησιμοποιούνται συγκεκριμένα παραδοσιακά υλικά. Η ανάγκη αυτή πηγάζει ως υποχρέωση σε περιπτώσεις που επιβάλλονται όροι κατά την έκδοση πολεοδομικής και οικοδομικής άδειας. Το Σχέδιο προβλέπει την παροχή οικονομικής βοήθειας (επιχορήγησης) στους επηρεαζόμενους ιδιοκτήτες μετά τη συμπλήρωση της ανάπτυξης με βάση τα εγκεκριμένα Σχέδια.

Κατά το 2014, εξετάστηκαν και εγκρίθηκαν 8 νέες αιτήσεις με ποσό επιχορηγήσεων ύψους €76.995. Το ποσό που δαπανήθηκε κατά το 2014, στα πλαίσια εφαρμογής του Σχεδίου, ανήλθε σε €100.000 που αποτελεί το σύνολο του Κρατικού Προϋπολογισμού.

1.4.4 Ευρωπαϊκή και Διεθνής Συνεργασία

(α) Ευρωπαϊκές Ημέρες Κληρονομιάς

Η Κύπρος, από το 1995, συμμετέχει στη διοργάνωση των εκδηλώσεων για τις Ευρωπαϊκές Ημέρες Κληρονομιάς. Πρόκειται για ένα θεσμό που καθιερώθηκε από το Συμβούλιο της Ευρώπης το 1991, υποστηρίζεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και έχει σκοπό να δώσει τη δυνατότητα στο ευρύ κοινό να γνωρίσει και εκτιμήσει την αρχιτεκτονική και γενικά την πολιτιστική του κληρονομιά. Αυτή την ημέρα, ανοίγονται προς το κοινό ιστορικοί και παραδοσιακοί χώροι, ιδιαίτερα αυτοί όπου η πρόσβαση δεν είναι πάντα κατορθωτή. Παράλληλα, την ίδια μέρα διοργανώνεται και πληθώρα άλλων εκδηλώσεων όπως εκθέσεις, διαλέξεις, μουσικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις κ.λπ. με στόχο την επαφή του κόσμου με την παράδοση του κάθε τόπου.

Στην Κύπρο, οι Ευρωπαϊκές Ημέρες Κληρονομιάς συντονίζονται από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως που είναι ο επίσημος εκπρόσωπος της Κυβέρνησης στην Επιτροπή του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πολιτιστική Κληρονομιά. Το Τμήμα προεδρεύει Ειδικής Επιτροπής (Εθνική Επιτροπή Κύπρου) που απαρτίζεται από διάφορους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς, η οποία το συμβουλεύει και παρέχει τις απόψεις της για τη διοργάνωση των Ημερών αυτών.

Το 2014, οι Ευρωπαϊκές Ημέρες Κληρονομιάς διοργανώθηκαν από τις 4 μέχρι τις 12 Οκτωβρίου με ειδικό θέμα «**Ιστορίες από Πέτρα**», σε 16 Κοινότητες και Δήμους, σύμφωνα με την πρακτική των υπόλοιπων Ευρωπαϊκών χωρών, από τις ίδιες τις Τοπικές Αρχές, με το συντονισμό και την καθοδήγηση του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως.

Η Επίσημη Τελετή πραγματοποιήθηκε στις 5 Οκτωβρίου, στα Λύμπια. Εκδηλώσεις πραγματοποιήθηκαν στο Δάλι, στον Κάτω Δρυ, στο Βουνί, στη Γαλάτα, στην Αγροκηπιά, στα Λεύκαρα, στο Γέρι, στα Λατσιαά, στην Κλήρου, στο Στρόβολο, στο Μουσείο Λαϊκής Τέχνης στη Λευκωσία, στη Σωτήρα, στη Λεμεσό και στο Μιτσερό, καθώς και με τη συμμετοχή του κατεχόμενου Δήμου Λαπήθου. Οι εκδηλώσεις περιλάμβαναν ξεναγήσεις, ποδηλασία, εκθέσεις, διαλέξεις, φεστιβάλ, παρουσίαση παραδοσιακών επαγγελμάτων και παρασκευή/προσφορά παραδοσιακών εδεσμάτων.

Σημειώνεται ότι η Κύπρος, συμμετέχει στη Διαδικτυακή Πλατφόρμα Επικοινωνίας για τις «Ευρωπαϊκές Ημέρες Κληρονομιάς» (<http://europeanheritagedays.com>), όπου όλες οι χώρες παρουσιάζουν τις εκδηλώσεις τους που αφορούν το θεσμό αυτό και που οργανώνονται την ίδια περίοδο.

(β) Επιπρόσθετα, το Τμήμα συμμετέχει στις ακόλουθες Επιτροπές/ Δίκτυα:

- Επιτροπή του Συμβουλίου της Ευρώπης για τον Πολιτισμό, την Πολιτιστική Κληρονομιά και το Τοπίο (CD-CPP), η οποία παράγει σημαντικό έργο στον Τομέα αυτό (Σύμβαση για την Αρχιτεκτονική Κληρονομιά, Σύμβαση για το Τοπίο, Σύμβαση για την Αξία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς στην Κοινωνία κ.ά.).
- Ευρωπαϊκό Δίκτυο για την προστασία και διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς (HEREIN), στα πλαίσια του Συμβουλίου της Ευρώπης, που στοχεύει στην πληροφόρηση, μέσω διαδικτύου, για την πολιτική διαχείρισης της πολιτιστικής κληρονομιάς όλων των χωρών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης.
- Δίκτυο European Heritage Head Forum, που στοχεύει στην ανταλλαγή εμπειριών και συζήτηση θεμάτων που άπτονται της προστασίας και διαχείρισης της πολιτιστικής κληρονομιάς στα μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

1.5. ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ

1.5.1 Προγραμματική Περίοδος 2007-2013

(α) Σχέδιο παροχής χορηγιών προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, για προώθηση του Αγροτουρισμού στην Ύπαιθρο

Αντικείμενο του Σχεδίου είναι η παροχή κινήτρων με τη μορφή χορηγιών σε Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις που επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν στον τομέα του Αγροτουρισμού. Σκοπός του Σχεδίου είναι η ενθάρρυνση των επενδύσεων από Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις που έχουν επίκεντρο την ανάδειξη και τον εμπλουτισμό των πολιτιστικών και περιβαλλοντικών στοιχείων της υπαίθρου, με σκοπό τη συμπλήρωση ή και την ενίσχυση της απασχόλησης των κατοίκων της και τη διάσωση, διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση του παραδοσιακού χαρακτήρα και της αυθεντικότητας της υπαίθρου που αποτελούν υπόβαθρο για την ανάπτυξη του Αγροτουρισμού. Ο συνολικός προϋπολογισμός του Σχεδίου ανέρχεται στα €15εκ.

Μέχρι το 2014 προκηρύχθηκαν 5 προσκλήσεις και εγκρίθηκαν 83 αιτήσεις από τις οποίες οι 15 αποσύρθηκαν. Με την υλοποίηση των Έργων αναμένεται ότι θα έχει δοθεί χορηγία ύψους €11.02εκ. Το ποσό των €3.98εκ. που απομένει από τον συνολικό προϋπολογισμό των €15εκ. δεν θα διατεθεί αφού το ενδιαφέρον για αναπτύξεις αποδυναμώθηκε λόγω της οικονομικής ύφεσης. Μέχρι το τέλος του 2014 ολοκληρώθηκαν 40 έργα και συνεχίζουν να εκτελούνται άλλα 22 έργα. Το 2015 αναμένεται να δοθεί ύψος χορηγίας γύρω στα €2.755.115.

(β) Έργα Συγχρηματοδοτούμενα από Ευρωπαϊκά Ταμεία

Κύριος στόχος των Έργων τα οποία συγχρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και συγκεκριμένα από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), είναι η προώθηση ουσιαστικών παρεμβάσεων που αποσκοπούν στην διαφοροποίηση και ενίσχυση της παραγωγικής βάσης των αστικών περιοχών και των περιοχών της υπαίθρου. Έτσι θα επιτευχθεί η αναζωογόνηση του αστικού περιβάλλοντος και η προώθηση της επιχειρηματικότητας, η ανάδειξη πολιτιστικών πόρων και η δημιουργία πολιτιστικών και κοινωνικών υποδομών και η δημιουργία βιώσιμου συστήματος μεταφορών. Παράλληλα οι ειδικοί στόχοι στις περιοχές της υπαίθρου είναι η διαφοροποίηση της οικονομικής βάσης η ανάπτυξη ορεινών περιοχών και η ενίσχυση της προσβασιμότητας. Διαμέσου των συγχρηματοδοτούμενων έργων επιχειρείται η διάσωση και διατήρηση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, καθώς επίσης η αποκατάσταση και η αναβάθμιση του παραδοσιακού χαρακτήρα της υπαίθρου. Ουσιαστικός στόχος των παρεμβάσεων αυτών είναι να καταστήσουν τις περιοχές αυτές ελκυστικότερες ως τόποι εργασίας, άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας και διαμονής.

(γ) Αστικές Περιοχές

Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως συμμετείχε στην Επιτροπή Παρακολούθησης για υλοποίηση των Έργων του Δήμου Λεμεσού :

- α. Ανάπλαση Κέντρου Πόλης. (Ανατολική και Δυτική Περιοχή)
- β. Πολυλειτουργικό Παραθαλάσσιο Πάρκο.
- γ. Γραμμικό πάρκο κατά μήκος της κοίτης του ποταμού Γαρύλλη.

(δ) Περιοχές της Υπαίθρου

Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως έχει καθοριστεί ως Δικαιούχος του Μέτρου 3.2 «Διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομιάς και του φυσικού πλούτου» του Άξονα Προτεραιότητας 3 «Ποιότητα της ζωής στις αγροτικές περιοχές και διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας» καθώς και του Άξονα 4 – LEADER, του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013.

Στα πλαίσια του πιο πάνω προγράμματος εγκρίθηκε και υλοποιήθηκε το 2014 το Έργο «Ανάπλαση του Παραδοσιακού Πυρήνα Απεσιιάς Λεμεσού - πλατεία Αγίας Ζώνης». Το συνολικό κόστος κατασκευής του Έργου αυτού ανήλθε στις €260.000 + ΦΠΑ. Το Έργο συγχρηματοδοτήθηκε από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), και από Εθνικούς πόρους.

1.5.2 Προγραμματική Περίοδος 2014-2020

Στο πλαίσιο της υλοποίησης έργων με στόχο την Ολοκληρωμένη Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη (ΟΒΑΑ), το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως καθορίστηκε ως Συντονιστής των Ενεργειών για την ετοιμασία Στρατηγικών ΟΒΑΑ από τις εμπλεκόμενες τοπικές αρχές. Το ΤΠΟ προεδρεύει της Επιτροπής Αξιολόγησης των Στρατηγικών. Με την ολοκλήρωση της αξιολόγησης, το ΤΠΟ θα αποστείλει εισήγηση στην Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης (ΓΔ ΕΠΣΑ), η οποία και θα

προχωρήσει με την έγκριση / άρνηση της εισήγησης του ΤΠΟ και την μετέπειτα κατανομή του διαθέσιμου κονδυλίου, που ανέρχεται σε €80 εκ. περίπου.

1.6. ΟΔΙΚΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΑ ΕΡΓΑ

Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, έχει την ευθύνη για το σχεδιασμό και την υλοποίηση Πολεοδομικών Οδικών Έργων, τα οποία στοχεύουν στη βελτίωση των κυκλοφοριακών δεδομένων των αστικών αλλά και άλλων περιοχών, στη δημιουργία δυνατοτήτων κινητικότητας με εναλλακτικά μέσα διακίνησης, στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των πολιτών, στην αναζωογόνηση και κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη υποβαθμισμένων αστικών περιοχών και περιοχών της υπαίθρου.

Στα Πολεοδομικά Οδικά Έργα περιλαμβάνονται εργασίες που αφορούν στη διάνοιξη νέων ή στη βελτίωση υφιστάμενων σημαντικών οδικών αρτηριών, στην κατασκευή ποδηλατοδρόμων, στη διαμόρφωση χώρων στάθμευσης οχημάτων, όπως επίσης και έργα αποχέτευσης όμβριων υδάτων.

Ο συντονισμός και η προώθηση των Πολεοδομικών Οδικών Έργων, που εκπονούνται από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα εργασιών, όπως επιτόπιες επισκέψεις και αποτύπωση υφιστάμενων δεδομένων, συλλογή και αξιολόγηση στοιχείων από τις εμπλεκόμενες Τοπικές Αρχές και Υπηρεσίες, ετοιμασία προκαταρκτικού Ρυθμιστικού Σχεδίου από το Τμήμα, συζήτηση του προτεινόμενου Σχεδίου με τις Τοπικές Αρχές και στη συνέχεια προώθησή του για έγκριση από την Τεχνική Επιτροπή του Κεντρικού Φορέα για την Επίλυση Κυκλοφοριακών Προβλημάτων, συζήτησή του σε Δημόσιες Παρουσιάσεις, ετοιμασία προκαταρκτικής εκτίμησης επιπτώσεων στο περιβάλλον, ετοιμασία τελικού Ρυθμιστικού Σχεδίου και προώθησή του στο Τμήμα Δημόσιων Έργων για την ετοιμασία Κατασκευαστικών Σχεδίων, συμμετοχή στην επιτροπή αξιολόγησης προσφορών, παρακολούθηση ετοιμασίας των Κατασκευαστικών Σχεδίων και των Σχεδίων Απαλλοτρίωσης, παρακολούθηση του Συμβολαίου Εκτέλεσης των Έργων κ.λ.π.

Εντός του 2014 δαπανήθηκε ποσό ύψους €10.674.787 για την εκτέλεση 5 Πολεοδομικών Οδικών Έργων.

1.6.1 Πολεοδομικά Οδικά Έργα και Έργα Αποχέτευσης Ομβρίων που συμπληρώθηκαν κατά το 2014.

- Βελτίωση του Παραλιακού Δρόμου Πιαλέ – Πασιά στη Λάρνακα. Το έργο άρχισε τον Αύγουστο του 2012 και ολοκληρώθηκε τον Ιούλιο του 2014, με συνολική δαπάνη που ανέρχεται στα €10 εκ. περίπου.
- Κατασκευή Δρόμου Πρωταρχικής Σημασίας από τη Λεωφόρο Λεμεσού μέχρι τη Λεωφόρο Ελευθερίας, στην Αραδίππου (Λεωφ. Γ. Χριστοδουλίδη). Το έργο άρχισε τον Φεβρουάριο του 2013 και ολοκληρώθηκε το Δεκέμβριο του 2014, με συνολική δαπάνη που ανέρχεται στα €10,0 εκ. περίπου.
- Κατασκευή του Δρόμου Πρωταρχικής Σημασίας προς τον Αερολιμένα Πάφου, που συνδέει την Τουριστική Περιοχή Κάτω Πάφου με τον ποταμό Έζουσας και

τον παλαιό Δρόμο Πάφου – Λεμεσού. Το έργο άρχισε τον Ιούνιο του 2011 και ολοκληρώθηκε τον Νοέμβριο του 2014, με δαπάνη €18 εκ. περίπου.

- Βελτίωση του Οδικού Δικτύου της Κεντρικής Πλατείας Πόλης Χρυσοχούς(Κατασκευή του Δυτικού Παρακαμπτήριου Δρόμου της κεντρικής πλατείας της Πόλης Χρυσοχούς). Το Έργο άρχισε τον Ιούλιο του 2012 και ολοκληρώθηκε τον Μάιο του 2014, με δαπάνη €5 εκ. περίπου.

1.6.2 Πολεοδομικά Οδικά Έργα και Έργα Αποχέτευσης Ομβρίων των οποίων η κατασκευή άρχισε το 2013 και συνεχίστηκε το 2014.

- Διεύρυνση/Βελτίωση της Λεωφόρου «Τάφοι των Βασιλέων», στην Πάφο. Το έργο άρχισε τον Απρίλιο του 2013 και αναμένεται να ολοκληρωθεί το Μάρτιο του 2016, με δαπάνη €15.0 εκ. περίπου.

1.6.3. Πολεοδομικά Οδικά Έργα για τα οποία συμπληρώθηκαν κατασκευαστικά σχέδια το 2013 και 2014.

- Βελτίωση της Οδού Τσερίου, στο Στρόβολο, Λακατάμεια και Τσέρι (Α' Φάση – Τμήμα από τη συμβολή με τη Λεωφόρο Στροβόλου μέχρι τη συμβολή με τη Λεωφόρο Σπ. Κυπριανού).
- Διεύρυνση/Βελτίωση της Λεωφόρου Αγλαντζιάς και τμήματος της Λεωφόρου Λάρνακος στην Αγλαντζιά.
- Βελτίωση/Κατασκευή του Δεύτερου Νότιου Περιμετρικού Δρόμου Λευκωσίας (Φάση Γ'- Λεωφόροι Ιπποκράτους και Αργυρουπόλεως, στο Στρόβολο και Λακατάμεια). Στο πλαίσιο του έργου αυτού, θα προωθηθεί και η κατασκευή του τμήματος της Λεωφόρου Τσερίου, από τη Λεωφόρο Τροόδους μέχρι τον Περιμετρικό Αυτοκινητόδρομο Λευκωσίας (Φάση Β').
- Διεύρυνση/Βελτίωση του Κεντρικού Δρόμου Πάνω και Κάτω Δευτεράς μέχρι τον Πεδιαίο Ποταμό (Φάση Β').
- Διεύρυνση/Βελτίωση της Λεωφόρου Γρηγόρη Αυξεντίου, στον Άγιο Δομέτιο.
- Βελτίωση του Κεντρικού Δρόμου, στην Αυγόρου (Λεωφόρος Καρύων).
- Βελτίωση των Λεωφόρων Αρχ. Μακαρίου του Γ', Δημοκρατίας και Βάπτενας, στην Ορμήδεια.
- Βελτίωση της Λεωφόρου Στρατηγού Τιμάγια, στη Λάρνακα - Κατασκευή σταθμού αντλήσεως (αντλιοστασίου Τ1), στο κανάλι της Λεωφόρου Τιμάγια, των οβριών υδάτων της ευρύτερης περιοχής.
- Βελτίωση τμήματος του Παλαιού Δρόμου Λευκωσίας – Λεμεσού που διέρχεται μέσα από την Κοινότητα Κοφίνου.
- Σύνδεση της Λεωφόρου Φραγκλίνου Ρούσβελτ με την Παραλιακή Λεωφόρο 28ης Οκτωβρίου, στη Λεμεσό.

- Διεύρυνση/Βελτίωση της Λεωφόρου Αγ. Φυλάξεως και των Λεωφ. Γλάδστωνος και Θεσσαλονίκης, στη Λεμεσό.
- Κατασκευή Παρακαμπτήριου Δρόμου Γερμασόγειας (Α' Φάση).
- Βελτίωση του κύριου Δρόμου Λεμεσού - Πάφου που περνά μέσα από τη Γεροσκήπου (Β' Φάση).
- Βελτίωση / Κατασκευή του Βόρειου Παρακαμπτήριου Γεροσκήπου (Δημοτικά Όρια Πάφου)

1.6.4. Πολεοδομικά Οδικά Έργα για τα οποία συνεχίστηκε/προωθήθηκε η ετοιμασία κατασκευαστικών σχεδίων κατά το 2014 και αναμένεται η συμπλήρωση τους κατά το 2015.

- Κατασκευή Δρόμου Πρωταρχικής Σημασίας που αρχίζει από το Μακάρειο Αθλητικό Κέντρο και καταλήγει στο νέο δρόμο Λευκωσίας – Λεμεσού μέσω των οδών Αλεξανδρουπόλεως – Πύθωνος – Ηρακλέους και Σταυρού- τμήμα από τη Λεωφόρο Αρχαγγέλου μέχρι τη Λεωφόρο Στροβόλου.
- Διεύρυνση/Βελτίωση του τμήματος του Παλαιού Δρόμου Λευκωσίας – Παλαιχωρίου, που διέρχεται μέσα από την Ανάγυρα.
- Βελτίωση της Λεωφόρου Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ', στο Πέρα Χωρίο Νήσου.
- Διεύρυνση/Βελτίωση της οδού Τσερίου στο Στρόβολο, Λακατάμεια, Τσέρι (Φάση Γ').
- Διεύρυνση/Βελτίωση της Λεωφόρου Μακεδονίας, στην Έγκωμη.
- Βελτίωση της Λεωφόρου Περνέρας, στο Παραλίμνι.
- Βελτίωση της Οδού Σταδίου, στο Παραλίμνι.
- Βελτίωση του Δρόμου που ενώνει τη Δερύνεια με τη Σωτήρα (οδός Σταδίου στη Δερύνεια και οδός Αμμοχώστου στη Σωτήρα).
- Κατασκευή Ανατολικού Περιμετρικού Δρόμου στην Αθένου.
- Διεύρυνση/Βελτίωση της οδού 1ης Απριλίου και κατασκευή της Λεωφόρου Ε. Λανίτη, στη Λεμεσό.
- Διεύρυνση/Βελτίωση της Λεωφόρου Πάφου, στη Λεμεσό και Κ. Πολεμίδα.
- Διεύρυνση/Βελτίωση της Λεωφόρου Αρχ. Μακαρίου του Γ', στον Ύψωνα.
- Διεύρυνση/Βελτίωση τμήματος του παλαιού Δρόμου Λεμεσού-Πάφου που διέρχεται από την Ερήμη.

- Διεύρυνση/Βελτίωση του κύριου δρόμου που συνδέει τον παραλιακό δρόμο Λεμεσού με την Παρεκκλησιά.
- Διεύρυνση/Βελτίωση του κύριου Δρόμου που συνδέει τον Πύργο Λεμεσού με τον Δρόμο προς Παρεκκλησιά.
- Συμπλήρωση οδικού δικτύου στη συνοικία Ανθούπολης, στα Πολεμίδα.
- Κατασκευή του Κάθετου Δρόμου που συνδέει την Οικιστική με την Τουριστική Περιοχή Γεροσκήπου.

1.6.5. Πολεοδομικά Οδικά Έργα για τα οποία έχουν συμπληρωθεί τα Ρυθμιστικά Σχέδια και προωθείται η ετοιμασία κατασκευαστικών σχεδίων κατά το 2015.

- Διεύρυνση/Βελτίωση της Λεωφόρου Ιωσήφ Χ" Ιωσήφ, στο Στρόβολο.
- Διεύρυνση/Βελτίωση της Λεωφόρου Ιφιγενείας, στο Στρόβολο.
- Διεύρυνση/Βελτίωση της Λεωφόρου Αμμοχώστου, στη Λευκωσία και Αγλαντζιά.
- Βελτίωση/Κατασκευή του Δεύτερου Νότιου Περιμετρικού Δρόμου Λευκωσίας (Δ' Φάση).
- Διεύρυνση/Βελτίωση της οδού Λευκοθέου, στην Έγκωμη.
- Διεύρυνση/Βελτίωση της Λεωφόρου Λουκή Ακρίτα και Ναυαρίνου, στη Λευκωσία.
- Διεύρυνση/Βελτίωση του δρόμου που συνδέει την Κοκκινοτριμιθιά με το Παλιομέτοχο και τους Αγ. Τριμιθιάς.
- Διεύρυνση/Βελτίωση της οδού Κυριάκου Μάτση, στη Λευκωσία και το Στρόβολο.
- Διεύρυνση/Βελτίωση της Λεωφόρου Ιδαλίου, στο Δάλι.
- Διεύρυνση/Βελτίωση του Παλιού Δρόμου Λευκωσίας – Τροόδους, στα όρια της Κοινότητας Κοκκινοτριμιθιάς.
- Βελτίωση της Λεωφόρου Κάππαρη, στο Παραλίμνι.
- Διεύρυνση / Βελτίωση των οδών Σταδίου και Κοκκίνων, στην Αγία Νάπα.
- Διεύρυνση/Βελτίωση των οδών Κοραή, Γιωρκή Παπαδοπούλου και Μεγάλου Αλεξάνδρου, στο Παραλίμνι.
- Κατασκευή Νότιου Παρακαμπτήριου Δρόμου, στη Δερύνεια.

- Βελτίωση Λεωφόρου Αμμοχώστου στη Δερύνεια – Κατασκευή Οργανωμένου Χώρου Στάθμευσης στα πλαίσια της Βελτίωσης της Λεωφ. Αμμοχώστου.
- Διεύρυνση / Βελτίωση του Τουριστικού Παραλιακού Δρόμου Λάρνακας - Δεκέλειας (Γ' Φάση).
- Βελτίωση τμήματος της Λεωφόρου Κυριάκου Μάτση, στην Αραδίππου.
- Κατασκευή Δρόμου Πρωταρχικής Σημασίας, (Λεωφ. Αλ. Παναγούλη) που θα συνδέει τη Λεωφόρο Σπύρου Κυπριανού (πρώην Τιμάγια), στη Λάρνακα, με τον Παρακαμπτήριο Δρόμο Αραδίππου προς Δεκέλεια (Φάση Β').
- Κατασκευή Βόρειου Περιμετρικού Δρόμου στην Αθηνίου.
- Κατασκευή της Λεωφόρου Συνεργατισμού, στα Πολεμίδα.
- Διεύρυνση/Βελτίωση του Παράλληλου Δρόμου Λιμανιού, στη Λεμεσό (Μέθοδος Design & Build)
- Βελτίωση του Δρόμου από τη Λεωφόρο Αρχ. Μακαρίου του Γ' προς Μ. Γειτονιά και Άγιο Αθανάσιο- τμήμα από τη συμβολή του με την οδό Στ. Στυλιανίδη, μέχρι τη συμβολή του με την οδό Γρ. Αυξεντίου.
- Βελτίωση του τουριστικού παραλιακού Δρόμου Λεμεσού-τμήμα από «Ατλάντικα» (πρώην «Λιμόνια») μέχρι ξενοδοχείο «Grand Resort».
- Διεύρυνση/Βελτίωση του τμήματος του παλαιού Δρόμου Λεμεσού- Πάφου που διέρχεται από την Επισκοπή.
- Βελτίωση της οδού Αριάδνης στη Μουτπαγιάκα από τον παραλιακό δρόμο Λεμεσού μέχρι τον αυτοκινητόδρομο Λεμεσού-Λευκωσίας.
- Δρόμος πρόσβασης/εισόδου της Απαισιάς από τον δρόμο προς Κορφή μέχρι την είσοδο της κοινότητας.
- Διεύρυνση/ Βελτίωση του κύριου Δρόμου που ενώνει τον παραλιακό Δρόμο με την Κοινότητα Αγ. Τύχωνα.
- Κατασκευή του Δυτικού Παρακαμπτηρίου Δρόμου Πάφου.
- Διεύρυνση/Βελτίωση του Βόρειου Παρακαμπτηρίου Δρόμου Γεροσκήπου στα δημοτικά όρια Γεροσκήπου.
- Βελτίωση του κύριου Δρόμου Λεμεσού - Πάφου που περνά μέσα από τη Γεροσκήπου- Λεωφόρος Αρχ. Μακαρίου του Γ' (Γ' Φάση).
- Διεύρυνση/Βελτίωση Λεωφόρου Έμπας, στην Έμπα.

- Διεύρυνση/Βελτίωση Λεωφόρου Νικολάου Έλληνα, στην Έμπα.
- Διεύρυνση/ Βελτίωση Λεωφόρου Μ. Κυπριανού, στην Πέγεια.

1.6.6. Εκτός από τα Έργα που αναφέρονται πιο πάνω, βρίσκεται σε εξέλιξη ή προωθείται η ετοιμασία Ρυθμιστικών Σχεδίων για τη Διεύρυνση / Βελτίωση / Κατασκευή διαφόρων Οδικών Αρτηριών σε ολόκληρη την Κύπρο:

- Βελτίωση της Λεωφόρου Λάρνακας, στη Λευκωσία και Αγλαντζιά.
- Βελτίωση της Λεωφόρου Κέννεντυ, στην Παλλουριώτισσα.
- Βελτίωση Δρόμου Πρωταρχικής Σημασίας, από την Πανεπιστημιούπολη μέχρι το Γέρι.
- Κατασκευή Δρόμου Πρωταρχικής Σημασίας από το Συνοικισμό Αυτοστέγασης Γερίου μέχρι τη Λεωφόρο Καλαμών.
- Διεύρυνση/Βελτίωση της Λεωφόρου Αρχ. Κυπριανού, στα Λατσία.
- Διεύρυνση/Βελτίωση της δυτικής επέκτασης της Λεωφόρου Αγίου Γεωργίου στη Λακατάμεια- τμήμα από τον Πεδιαίο Ποταμό μέχρι τον δρόμο Λευκωσίας - Παλαιχωρίου.
- Διεύρυνση/Βελτίωση της Λεωφόρου Ηρώων, στην Έγκωμη και Λακατάμεια.
- Διεύρυνση/Βελτίωση της Λεωφόρου Πρίγκηπος Καρόλου, στον Άγιο Δομέτιο.
- Διεύρυνση / Βελτίωση του Δρόμου που συνδέει τον παραλιακό Δρόμο Λάρνακας – Δεκέλειας, με την Κοινότητα της Βορόκλινης
- Διεύρυνση / Βελτίωση της οδού Τεύκρου Ανθία, στην Αγία Νάπα.
- Διεύρυνση / Βελτίωση της Λεωφόρου Μακαρίου Γ΄, στην Δερύνεια.
- Διεύρυνση / Βελτίωση της Οδού Σωτήρος στο Παραλίμνι.
- Διεύρυνση / Βελτίωση των οδών Ευαγόρα Παλληκαρίδη, Γρίβα Διγενή, Δημοκρατίας και Σωτήρος στη Σωτήρα Αμμοχώστου.
- Διεύρυνση / Βελτίωση του κεντρικού δρόμου Φρενάρου (Λεωφ. Φώτη Πίττα και Αρχ. Μακαρίου Γ΄).
- Κατασκευή του δρόμου από το Τουριστικό Συγκρότημα ΟΑΣΙΣ μέχρι τον κυκλικό κόμβο Αγίου Παντελεήμονα (Link 5).
- Διεύρυνση / Βελτίωση των Λεωφόρων Γρίβα Διγενή και Γρ. Αυξεντίου, στη Λάρνακα.

- Κατασκευή Ενδιάμεσου Δρόμου (παράλληλος με τον Παραλιακό Δρόμο Λάρνακας – Δεκέλειας) που ενώνει τα Λιβάδια με τη Βορόκλινη και Πύλα.
- Διεύρυνση / Βελτίωση της Λεωφόρου Λύσου Σανταμά, στη Λάρνακα.
- Διεύρυνση / Βελτίωση της Οδού Τουζ – Χανέ, στη Λάρνακα.
- Βελτίωση της Οδού Ηνωμένων Πολιτειών, στη Λάρνακα.
- Διεύρυνση / Βελτίωση του Τουριστικού Παραλιακού Δρόμου Λάρνακας - Δεκέλειας (Δ' Φάση).
- Κατασκευή Δρόμου Πρωταρχικής Σημασίας που συνδέει τους Παρακαμπτήριους δρόμους Αραδίππου και Λάρνακας προς το Αεροδρόμιο Λάρνακας και προς τη Δεκέλεια (Δρόμος Ζαπάτα) – Τμήμα από τη Λεωφ. Κυριάκου Μάτση μέχρι τον αυτοκινητόδρομο Λάρνακας – Παραλιμνίου.
- Διεύρυνση / Βελτίωση της οδού Μ. Ταππή στην Αθηνού.
- Διεύρυνση/ Κατασκευή Προέκτασης Λεωφόρου Αγ. Αθανασίου προς τον Παραλιακό Δρόμο.
- Βελτίωση του τουριστικού παραλιακού Δρόμου στη Λεμεσό- τμήμα από ξενοδοχείο «Αμαθούς» μέχρι ξενοδοχείο «Ατλάντικα». (Παράκαμψη Αρχαιοτήτων)
- Διεύρυνση / Βελτίωση της Λεωφόρου Γρίβα Διγενή, στον Δήμο Λεμεσού.
- Διεύρυνση/Βελτίωση της Λεωφόρου Αρχ. Μακαρίου Γ', στον Δήμο Λεμεσού.
- Βελτίωση της Λεωφόρου Ν. Παττίχη.
- Κατασκευή Δρόμου για δημιουργία τρίτης εισόδου/εξόδου, στη Βιομηχανική Περιοχή Αγ. Αθανασίου, που θα αρχίζει από τη Λεωφόρο Σπ. Κυπριανού (πρώην Λεωφόρου Ακαδημίας), με βόρεια κατεύθυνση, μέχρι την υπόγεια διάβαση «Μαυρέλλη», του Παρακαμπτήριου Δρόμου Λεμεσού.
- Κατασκευή Παρακαμπτήριου Δρόμου Γερμασόγειας (Β' Φάση).
- Διεύρυνση/ Βελτίωση Λεωφ. Κολωνακίου στον Αγ. Αθανάσιο και Γερμασόγεια.
- Διεύρυνση/ Βελτίωση Λεωφ. Ηλ. Καννάουρου στον Ύψωνα.
- Διεύρυνση/Βελτίωση του παλαιού Δρόμου Λεμεσού- Πάφου που διέρχεται από την Κοινότητα Πισσουρίου.
- Διεύρυνση/ Κατασκευή Δρόμου Πρωταρχικής Σημασίας Αγ. Αθανασίου- Μαθηκολώνης.

- Διεύρυνση Βελτίωση Οδού Σφαλαγγιωτίσσης, στον Αγ. Αθανάσιο.
- Κατασκευή τμήματος Βόρειου παράλληλου δρόμου προς Αγ. Συλά στα Πολεμίδια
- Κατασκευή Παραλιακής Λεωφόρου "Ακτέας" στη Λεμεσό.
- Διεύρυνση/Βελτίωση του Παραλιακού Δρόμου Χλώρακας-Λέμπας-Κισσόνεργας.
- Παραλιακός Δρόμος στην Πόλη Χρυσοχούς, από το Λατσιά μέχρι τη Λίμνη.
- Διεύρυνση/Βελτίωση της Λεωφόρου Αγ. Γεωργίου, στην Πέγεια.
- Διεύρυνση/Βελτίωση των Λεωφόρων Ευαγόρα Παλληκαρίδη και Ελλάδος, στην Πάφο.
- Κάθετος Δρόμος που συνδέει τη Λεωφόρο Αρχ. Μακαρίου του Γ' με την παραλιακή Λεωφόρο, στη Λέμπα.

1.7. ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΧΩΡΩΝ

Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως έχει την ευθύνη της υλοποίησης, περιλαμβανομένης και της κατασκευής, Πολεοδομικών Έργων που αφορούν αναπλάσεις/διαμορφώσεις εξωτερικών δημόσιων χώρων, αναπλάσεις περιοχών των αστικών κέντρων και των ιστορικών πυρήνων των παραδοσιακών οικισμών, διαμορφώσεις δημόσιων χώρων πρασίνου και πάρκων, διαμορφώσεις πεζόδρομων και ποδηλατοδρόμων, καθώς και άλλα έργα, που στόχο έχουν την αναζωογόνηση και αναβάθμιση της ποιότητας ζωής σε αστικές περιοχές, καθώς και σε περιοχές της υπαίθρου. Ο σχεδιασμός και οι μελέτες για μεγάλο αριθμό σημαντικών έργων γίνεται από το Τμήμα ενώ για άλλα έργα, ο σχεδιασμός προωθείται από ιδιώτες μελετητές, με συντονισμό και επίβλεψη του Τμήματος. Μακροπρόθεσμος στόχος είναι η αύξηση του αριθμού των Έργων αυτών ώστε να επωφεληθούν περισσότερες Κοινότητες και κατ' επέκταση περισσότερος πληθυσμός και κυρίως η ύπαιθρος.

Ο αριθμός των Πολεοδομικών Έργων που αφορούν αναπλάσεις/διαμορφώσεις εξωτερικών χώρων, για τα οποία υπάρχει κυβερνητική δέσμευση για υλοποίησή τους, ανέρχεται σε 118 και ο συνολικός προϋπολογισμός τους είναι πέραν των €230εκ. Τα έργα αυτά ή βρίσκονται υπό εκτέλεση ή στη διαδικασία της ζήτησης προσφορών ή στη διαδικασία της ετοιμασίας μελέτης.

Σε αριθμό Έργων του Προϋπολογισμού του 2014, παρουσιάστηκαν καθυστερήσεις, που οφείλονται σε διάφορους παράγοντες με κύριο την έλλειψη ρευστότητας των εργολάβων και γενικά της αγοράς λόγω της Οικονομικής Κρίσης.

Λόγω της Οικονομικής Κρίσης και της κατάστασης των Δημοσίων Οικονομικών, έχει ανασταλεί η υλοποίηση αριθμού Έργων των οποίων με βάση το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό, οι κατασκευαστικές εργασίες θα άρχιζαν το 2013 και το 2014.

1.7.1 Έργα των οποίων οι κατασκευαστικές εργασίες συμπληρώθηκαν κατά το 2014

- Διαμόρφωση Γραμμικού Πάρκου της κοίτης του Ποταμού Βαθειά (Α΄ Φάση, Μέρος III), κόστους €1,0 εκ. περίπου.
- Διαμόρφωση/Ανάπλαση Πυρήνα Κ. Πολεμιδιών- (Α΄ Φάση), κόστους €1.850.000 εκ. περίπου.
- Ανάπλαση του Παραδοσιακού Πυρήνα Απεσιάς Λεμεσού - πλατεία Αγίας Ζώνης κόστους €260.000 εκ. περίπου.

1.7.2 Έργα των οποίων οι κατασκευαστικές εργασίες βρίσκονταν σε εξέλιξη και θα συνεχιστούν και κατά το 2015

- Διαμόρφωση του αλιευτικού καταφυγίου, στο Λατσί (Β΄ Φάση) Συμπληρωματικές Εργασίες, κόστους €200.000 περίπου.
- Ανάπλαση παραδοσιακού πυρήνα Κιτίου, κόστους €2.6 εκ. περίπου.
- Ανάπλαση/Αναβάθμιση της οδού 1ης Οκτωβρίου, στην Αγία Νάπα, κόστους €2.2 εκ. περίπου.
- Διαμόρφωση Παραλιακού Πεζόδρομου/Ποδηλατόδρομου, στα Περβόλια (Α΄ Φάση), κόστους €1.300.000 περίπου.
- Ανάπλαση της οδού Ζήνωνα Πιερίδη (πρώην Πλατεία Παλλάς), στη Λάρνακα κόστους €1,0 εκ.

1.7.3. Έργα των οποίων οι μελέτες έχουν συμπληρωθεί πριν το τέλος του 2014

- Ανάπλαση παραδοσιακού πυρήνα Αγ. Τριμιθιάς, κόστους €1,9 εκ. περίπου.
- Κεντρική Πλατεία Φρενάρους, κόστους €2,8 εκ. περίπου.
- Ανάπλαση Ιστορικού Πυρήνα της Κοινότητας Περιστερώνας (Γ΄ Φάση), κόστους €800.000 περίπου.
- Διαμόρφωση πλατειακού χώρου και υπόγειου χώρου στάθμευσης, στην Ορμήδεια, κόστους €3,8 εκ. περίπου.
- Διαμόρφωση περιβάλλοντα χώρου εκκλησίας Αγίου Φωκά και αποκατάσταση Δημοτικής Αγοράς, στον Δήμο Αθηνού, κόστους €3,5 εκ. περίπου.
- Διαμόρφωση/Ανάπλαση Κεντρικής Πλατείας στα Κούκλια, κόστους €2,0 εκ. περίπου.
- Ανάπλαση δημόσιων χώρων, στην κοινότητα Απεσιά, κόστους €2,6 εκ. περίπου.

- Διαμόρφωση Κεντρικής Πλατείας και παρακείμενων δρόμων, στην κοινότητα Πελενδρίου κόστους €2,5 εκ. περίπου.
- Ανάπλαση εμπορικού κέντρου Πάφου και Πλατείας Κένεντυ, κόστους €8,5 εκ. περίπου.
- Διαμόρφωση Κεντρικής Πλατείας Δρομολαξιάς, κόστους €1,3 εκ. περίπου.
- Ανάπλαση Κεντρικής Πλατείας, στον Δήμο Λευκάρων (Α΄Φάση), κόστους €1,0 εκ. περίπου.
- Ανάπλαση Κεντρικής Πλατείας στην Κοινότητα Ποταμιού κόστους €700.000 περίπου.
- Διαμόρφωση παραλιακού πεζόδρομου Βορόκλινης (Β΄Φάση), κόστους €3,7 εκ. περίπου.
- Διαμόρφωση/Ανάπλαση Πυρήνα Κ. Πολεμιδιών- (Β΄Φάση), κόστους €1,5 εκ. περίπου.
- Διαμόρφωση Κυκλικού Κόμβου παρά το νέο Γενικό Νοσοκομείο, κόστους €0,5 εκ. περίπου.
- Αποκατάσταση/Αναζωογόνηση Παλιάς Γειτονιάς Βορόκλινης, κόστους €2,5 εκ. περίπου.
- Ανάπλαση Ιστορικού Πυρήνα Αγίας Φύλας του Δήμου Λεμεσού (Α΄Φάση), κόστους €2,4 εκ. περίπου.
- Ανάπλαση Παραδοσιακού Πυρήνα Κολοσσίου, κόστους €2 εκ. περίπου.
- Σχέδιο Πεδιαίου - Επέκταση πεζόδρομου/ποδηλατόδρομου, στα όρια του Δήμου Λακατάμειας, κόστους €2 εκ. περίπου.

1.7.4. Έργα τα οποία βρίσκονται υπό μελέτη

- Γραμμικό Πάρκο στην Παλιά Σιδηροδρομική Γραμμή, στην Κοκκινοτριμιθιά, (Α΄&Β΄Φάση), κόστους €2,5εκ.
- Παραλιακός πεζόδρομος Πύργου Λεμεσού, κόστους €1,4 εκ. περίπου.
- Ανάπλαση του παραδοσιακού πυρήνα του χωριού Απεσιάς - Πλατεία Αγ. Γεωργίου, κόστους €100.000 περίπου.
- Σχέδιο Πεδιαίου - Επέκταση πεζόδρομου/ ποδηλατόδρομου, στα όρια της Κοινότητας Κάτω Δευτεράς, κόστους €1,3εκ. περίπου.
- Κατασκευή παραλιακού πεζόδρομου στο Πισσούρι, κόστους €2 εκ. περίπου.

- Ρυθμιστικό σχέδιο για την παραλία Lady's mile στη Λεμεσό, κόστους €3.5 εκ περίπου.
- Παραλιακός πεζόδρομος Δήμου Γερμασόγειας και Δήμου Αγίου Αθανασίου κόστους €3εκ περίπου.
- Διαμόρφωση Γραμμικού Πάρκου της κοίτης του Ποταμού Βαθκειά (Α΄ Φάση Μέρος IV) – Σύνδεση Γραμμικού Πάρκου με διάβαση από Λεωφόρο Μακεδονίας κόστους €0,5 εκ. €1,0 εκ. περίπου.
- Διαμόρφωση Γραμμικού Πάρκου της κοίτης του Ποταμού Βαθκειά (Β΄ Φάση) , κόστους €1,0 εκ. περίπου.
- Παραλιακός πεζόδρομος Κισσόνεργας (Α΄ και Β΄ Φάση) , κόστους €3,0 εκ. περίπου.
- Παραλιακός πεζόδρομος Πέγειας (Α΄ Φάση) , κόστους €2,0 εκ. περίπου.
- Αναβάθμιση Παραλιακού Πεζόδρομου Γεροσκήπου , κόστους €2,0 εκ. περίπου.
- Διαμόρφωση Κεντρικής Πλατείας στο Στρουμπί, κόστους €2 εκ. περίπου.
- Ανάπλαση Πλατείας 28ης Οκτωβρίου, Κωστή Παλαμά και Διονύσιου Σολωμού, στην Πάφο, κόστους €6,5 εκ. περίπου.
- Ανάπλαση πλατειών και δρόμων τμήματος του ιστορικού πυρήνα Ιδαλίου , κόστους €5,6 εκ περίπου.
- Αναπλαση/Αναβάθμιση της οδού Τεύκρου Ανθία, στην Αγία Νάπα, κόστους €1,2 εκ. περίπου.
- Διαμόρφωση της Κεντρικής Πλατείας παρά την εκκλησία Παναγίας Χρυσελευούσης, στον Δήμο Αθηνένου, κόστους €4,8 εκ. περίπου.
- Δημιουργία περιφερειακού πάρκου στην περιοχή Κολιόκρεμμος (Α΄ Φάση), κόστους €5 εκ. περίπου.
- Αναβάθμιση Παραλιακού Πεζόδρομου Αγίας Νάπας, κόστους €2 4,5εκ. περίπου.
- Διαμόρφωση του Αλιευτικού Καταφυγίου και του ποταμού στο Λιοπέτρι - Φάση Α΄, κόστους € 3,7 εκ. (€10 εκ.) περίπου.
- Διαμόρφωση του αλιευτικού καταφυγίου, στο Λατσί (Γ Φάση), κόστους €2.0 εκ. περίπου.
- Διαμόρφωση του αλιευτικού καταφυγίου / παραλιακού πεζόδρομου, στο Λατσί (Δ Φάση), κόστους €1.0 εκ περίπου.

- Σχέδιο ευπρεπισμού και προσωρινού εξωραϊσμού της περιοχής Αρχιγραμματείας, του χώρου του Παλαιού ΓΣΠ και του χώρου του Παλαιού Νοσοκομείου στη Λευκωσία κόστους €400.000 περίπου.

1.7.5. Άλλα Έργα

Αποκατάσταση της διατηρητέας Οικοδομής που αποτελεί μέρος των Νέων κεντρικών γραφείων του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως στην οδό Κινύρα.

Η Διατηρητέα Οικοδομή περιλήφθηκε στην απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 53.786 και ημερομηνία 8/6/2001 ως αναπόσπαστο μέρος του εγκριμένου σχεδιασμού του συμπλέγματος των νέων Κεντρικών Γραφείων του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως στην οδό Κινύρα, αλλά δεν είχε αποτελέσει μέρος του Οικοδομικού Συμβολαίου ανέγερσης των νέων Κεντρικών Γραφείων λόγω ιδιοκτησιακών προβλημάτων. Όλες οι αναγκαίες μελέτες / σχέδια για την αποκατάσταση του κτιρίου ολοκληρώθηκαν. Οι κατασκευαστικές εργασίες προγραμματίζεται να ξεκινήσουν εντός του 2015.

1.8. ΑΝΑΖΩΟΓΟΝΗΣΗ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Το Τμήμα συμμετέχει στην Υπηρεσιακή Επιτροπή για το Τετραετές Πρόγραμμα Αναζωογόνησης Περιοχών Πράσινης Γραμμής Λευκωσίας 2009-2012 του οποίου η χρονική διάρκεια έχει επεκταθεί μέχρι το τέλος του 2015 και χρηματοδοτεί τα τρία επιμέρους Σχέδια του (συνολικού ποσού €24,5εκ). Σχέδιο Επιχορήγησης Έργων Υποδομής από την Τοπική Αυτοδιοίκηση (Δήμοι Λευκωσίας και Αγίου Δομετίου), Σχέδιο Χορηγίας για Ενίσχυση της Επιχειρηματικής Δραστηριότητας και Σχέδιο Χορηγίας σε Καταστηματαρχές για Εξωραϊσμό Προσώπων και Ανακαίνιση Εσωτερικών Χώρων. Εντός του 2014 δαπανήθηκε ποσό ύψους €2.5εκ. περίπου.

1.9. ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ (ΟΠΣ) – ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΗΣΕΩΣ- «ΙΠΠΟΔΑΜΟΣ»

1.9.1 Το Υπουργείο Εσωτερικών προκήρυξε ανοικτό διαγωνισμό για την «Ανάπτυξη Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος και την Προμήθεια Εξοπλισμού για το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως του Υπουργείου Εσωτερικών (ΥΕ/ΤΠΟ/04/2012)» στις 9 Απριλίου 2012. Στις 21/09/2012 υποβλήθηκαν έξι (6) προσφορές από οικονομικούς φορείς από διάφορες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Εσωτερικών στη συνεδρία του, που έγινε στις 4 Δεκεμβρίου 2013, αποφάσισε την ανάθεση της σύμβασης στην εταιρεία NetU Consultants Ltd. Το αποτέλεσμα του διαγωνισμού γνωστοποιήθηκε στους οικονομικούς φορείς που υπέβαλαν προσφορά στις 10 Δεκεμβρίου 2013. Η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών ενημέρωσε το Υπουργείο Εσωτερικών στις 17 Ιανουαρίου 2014, σχετικά με την άσκηση Ιεραρχικών προσφυγών από τρεις οικονομικούς φορείς που υπέβαλαν προσφορά. Στις 21 Ιανουαρίου 2014, η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών αποφάσισε την λήψη προσωρινών μέτρων μέχρι

την τελική απόφαση για τις πιο πάνω Ιεραρχικές Προσφυγές. Η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών με τις αποφάσεις της ημερ. 23/10/2014 απέρριψε τις προσφυγές όλων των οικονομικών φορέων και επικύρωσε την απόφαση του Συμβουλίου Προσφορών του Υπουργείου Εσωτερικών για τον υπ' αναφορά διαγωνισμό. Το Υπουργείο Εσωτερικών υπέγραψε την σχετική σύμβαση με την εταιρεία NetU Consultants Ltd στις 27/10/2014 και οι εργασίες του έργου ξεκίνησαν στις 27/11/2014. Για σκοπούς εύκολης αναφοράς το έργο για την «Ανάπτυξη Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος για το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως» ονομάστηκε «Ιππόδαμος».

1.9.2. Η ανάπτυξη του πιο πάνω Συστήματος αποτελεί σημαντικό ορόσημο για το ΤΠΟ γιατί στα πλαίσια της πιο πάνω Σύμβασης τίθενται σε μια εντελώς νέα βάση όλες διαδικασίες, μεταξύ των οποίων και αυτές που αφορούν στην υποβολή, παραλαβή, διαχείριση και μελέτη αιτήσεων, καθώς και στην επικοινωνία με το κοινό, τους αιτητές και τους μελετητές. Θα αξιοποιηθούν πλήρως οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνολογίες, για την ηλεκτρονική διαχείριση όλων των διαδικασιών του ΤΠΟ, περιλαμβανομένης και της ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων, καθώς και την ηλεκτρονική διαδραστική επικοινωνία και τη διάδοση / ανταλλαγή πληροφοριών με το κοινό, αιτητές και μελετητές, καθώς και με όλα τα εμπλεκόμενα Τμήματα, Υπηρεσίες, Αρχές και Οργανισμούς. Κύριοι στόχοι είναι η διαφάνεια των διαδικασιών, η βελτίωση της ποιότητας εξυπηρέτησης των πολιτών και της ποιότητας των προσφερόμενων υπηρεσιών, καθώς και η βελτίωση της παραγωγικότητας.

1.9.3. Έχουν εγκατασταθεί δύο κεντρικοί υπολογιστές για σκοπούς φύλαξης (backup) των αρχείων που δημιουργούνται στο πλαίσιο των καθημερινών εργασιών του προσωπικού του Τμήματος.

1.9.4. Στα πλαίσια της συντήρησης του υφιστάμενου Μηχανογραφικού εξοπλισμού και σε συνεργασία με τη Μονάδα Μηχανογράφησης του Υπουργείου Εσωτερικών, εφαρμόζεται σύστημα καταγραφής προβλημάτων καθώς και συντήρησης. Η σχετική συντήρηση και επίλυση των προβλημάτων γίνεται είτε από τους Λειτουργούς του Κλάδου Μηχανογράφησης είτε από εταιρείες. Γίνεται καταγραφή αναγκών σε εξοπλισμό, λογισμικά, εκπαίδευση σε υπολογιστές και ετοιμάζονται οι σχετικοί προϋπολογισμοί του έτους. Στο πλαίσιο της εκπαίδευσης του προσωπικού σε θέματα υπολογιστών έγιναν παρουσιάσεις κυρίως συστημάτων που εφαρμόζονται από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας στο Επαρχιακό Γραφείο Λευκωσίας καθώς και σε Κλαδούς των Κεντρικών Γραφείων. Ενημερώνεται το μητρώο που έχει δημιουργηθεί για τον εξοπλισμό. Τέλος, μελετάται το ενδεχόμενο δημιουργίας αίθουσας εκπαίδευσης στα Κεντρικά Γραφεία του Τμήματος.

1.10. Μελέτη Σύγκρισης επιδόσεων, απλούστευσης διαδικασιών, εκσυγχρονισμού / κωδικοποίησης θεσμικού πλαισίου και προετοιμασίας για εφαρμογή ISO στο ΤΠΟ, στο ΤΚΧ και στις Επαρχιακές Διοικήσεις (άδεια οικοδομής μόνο)

Κατά το 2014 το Έργο προχώρησε απρόσκοπτα, σε συνεργασία με το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού που είναι η Αναθέτουσα Αρχή και την Εταιρεία PWC που είναι ο Ανάδοχος του Έργου και ολοκληρώθηκε τον Ιούλιο του 2014. Στις 03/11/2014 άρχισε η εφαρμογή του ISO 9001:2008. Η εξωτερική επιθεώρηση θα γίνει το πρώτο τρίμηνο του 2015.

1.11. ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ

Από το 1975 εφαρμόζονται, με συνέπεια, τα δύο βασικά Στεγαστικά Σχέδια για τους Εκτοπισθέντες από την τουρκική εισβολή, το Σχέδιο Στέγασης σε Οικισμούς και το Σχέδιο Αυτοστέγασης σε κρατικά οικόπεδα. Με το Σχέδιο Στέγασης, έχουν, μέχρι σήμερα, ανεγερθεί 13.420 οικιστικές μονάδες και 330 καταστήματα σε 69 Οικισμούς. Με το Σχέδιο Αυτοστέγασης, έχουν, μέχρι σήμερα, διαχωριστεί 15.256 οικόπεδα σε 358 Συνοικισμούς παγκύπρια. Επιπρόσθετα από τα πιο πάνω Στεγαστικά Σχέδια, συμπληρωματικά έργα, όπως εμπορικά κέντρα, δρόμοι και πεζόδρομοι, χώροι στάθμευσης, πλατείες, καθώς και χώροι πρασίνου, υλοποιούνται με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στους Κυβερνητικούς Οικισμούς.

Στον Προϋπολογισμό του 2014 υπήρχε συνολικό ποσό ύψους €3.140.000,00 από το οποίο δαπανήθηκε το ποσό των €867.848,00. Το 2014 το Τμήμα προχώρησε σε λύση εργοδότησης Εργολάβων δύο Συμβολαίων.

1.11.1. Κυβερνητικοί Οικισμοί Στέγασης Εκτοπισθέντων

Πρόγραμμα αναδόμησης, επιδιόρθωσης/ενίσχυσης και ριζικής βελτίωσης 7 Οικισμών Στέγασης Εκτοπισθέντων

Το Πρόγραμμα περιλαμβάνει τους Οικισμούς Ανθούπολη, Άγιος Παύλος και Στρόβολος II στη Λευκωσία, Μακάριος III, Άγιος Αθανάσιος και Λινόπετρα στη Λεμεσό και Άγιοι Ανάργυροι I στη Λάρνακα, με προϋπολογιζόμενο κόστος €171 εκ. περίπου για 10 χρόνια. Μέχρι σήμερα, υλοποιήθηκαν έργα συνολικού κόστους €131 εκ. περίπου. Επιπλέον, το 2008, εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο η αναδόμηση, επιδιόρθωση/ενίσχυση και ριζική βελτίωση του Οικισμού Άγιος Μάμας με πρόσθετο συνολικό προϋπολογιζόμενο κόστος €19,20 εκ. περίπου για 6 χρόνια. Το 2009, εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, τροποποιητική Απόφαση για τον Οικισμό Άγιος Μάμας για πλήρη αναδόμηση των πολυκατοικιών του Οικισμού αυτού και επιδιόρθωση των πολυκατοικιών που βρίσκονται σε τουρκοκυπριακή γη και επιδιόρθωση όλων των κατοικιών, οπότε το συνολικό προϋπολογιζόμενο κόστος ανέρχεται, πλέον, στα €25,2 εκ. περίπου.

(α) Οικισμός Ανθούπολη

Το 2013 ολοκληρώθηκε η αναδόμηση του Οικισμού. Για την αναδόμηση του Οικισμού δαπανήθηκαν συνολικά 18,2 εκ.

(β) Οικισμός Στρόβολος II

Για την αναδόμηση του Οικισμού δαπανήθηκαν μέχρι σήμερα €4,10 εκ. με την ανέγερση 4 πολυκατοικιών και 3 κατοικιών.

Μέχρι το τέλος του 2012, συμπληρώθηκαν οι εργασίες επιδιόρθωσης/βελτίωσης σε 437 κατοικίες, με συνολική δαπάνη €11,17 εκ. Υπολείπεται η επιδιόρθωση των τελευταίων 96 κατοικιών.

(γ) Οικισμός Άγιος Αθανάσιος

Ολοκληρώθηκαν οι εργασίες αναδόμησης του Οικισμού με την ανέγερση 10 νέων πολυκατοικιών (126 διαμερίσματα) και η κατασκευή χώρων στάθμευσης, με συνολικό κόστος €9,72 εκ.

(δ) Οικισμός Άγιοι Ανάργυροι I

Το 2012 άρχισαν εργασίες για την ανέγερση 3 νέων πολυκατοικιών, με κόστος της τάξης των €2,5 εκ. περίπου. Οι εργασίες του Συμβολαίου αυτού δεν κατέστη δυνατό να ολοκληρωθούν εντός του καθορισμένου χρονοδιαγράμματος λόγω του τερματισμού της εργοδότησης του Εργολάβου της Σύμβασης αυτής τον Μάιο του 2014 εξ' υπαιτιότητας του Εργολάβου λόγω σοβαρών καθυστερήσεων στην εκτέλεση των εργασιών. Το Τμήμα ετοίμασε νέα Έγγραφα Διαγωνισμού και προχώρησε σε προκήρυξη νέου Διαγωνισμού. Οι εργασίες του νέου Συμβολαίου άρχισαν στις αρχές του 2015 και αναμένεται να ολοκληρωθούν αρχές του 2016. Για τις εργασίες ανέγερσης των 3 αυτών νέων πολυκατοικιών, δαπανήθηκε για το έτος 2014, ποσό €0,10 εκ.

Για την ολοκλήρωση της αναδόμησης του Οικισμού, υπολείπεται η ανέγερση 3 ακόμα πολυκατοικιών και ενός εμπορικού κέντρου η οποία εξαρτάται από τα κονδύλια τα οποία δυνατόν να διατεθούν για το σκοπό αυτό τα επόμενα χρόνια.

(ε) Οικισμός Άγιος Μάμας

Με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, άρχισαν τα έργα αναδόμησης στον Οικισμό. Μέχρι το 2013, ολοκληρώθηκαν οι εργασίες για την ανέγερση 13 κατοικιών και 7 πολυκατοικιών με κόστος €8,17 εκ.

Η ολοκλήρωση της αναδόμησης του Οικισμού, εξαρτάται από τα κονδύλια τα οποία δυνατόν να διατεθούν για το σκοπό αυτό τα επόμενα χρόνια.

Ολοκληρώθηκαν εντός του 2012, οι εργασίες για την επιδιόρθωση/ενίσχυση και ριζική βελτίωση 60 κατοικιών, με κόστος της τάξης των €0,86 εκ. Για την ολοκλήρωση του έργου υπολείπεται η επιδιόρθωση 160, ακόμα κατοικιών, με προϋπολογιζόμενο κόστος €2,3 εκ. περίπου η οποία εξαρτάται από τα κονδύλια τα οποία δυνατόν να διατεθούν για το σκοπό αυτό τα επόμενα χρόνια.

1.11.2. Άλλα έργα πέραν των 7 Κυβερνητικών Οικισμών του πιο πάνω Προγράμματος:

(α) Ανέγερση 358 νέων οικιστικών μονάδων σε κενούς χώρους των Κυβερνητικών Οικισμών Τσιακκιλερό και Κόκκινες, στη Λάρνακα

Μέχρι το 2012 ολοκληρώθηκε η ανέγερση 11 πολυκατοικιών (132 διαμερίσματα) και 16 κατοικιών στους Οικισμούς αυτούς (5 πολυκατοικίες και 16 κατοικίες στο Τσιακκιλερό και 6 πολυκατοικίες στις Κόκκινες), με συνολικό κόστος της τάξης των €11,2 εκ.

Η ολοκλήρωση του έργου αυτού εξαρτάται από τα κονδύλια τα οποία δυνατόν να διατεθούν για το σκοπό αυτό τα επόμενα χρόνια.

(β) Ανέγερση 402 νέων οικιστικών μονάδων σε κενούς χώρους εντός Οικισμών

Στα πλαίσια του Προγράμματος αυτού, ανεγέρθηκαν 2 πολυκατοικίες στον Κυβερνητικό Οικισμό Άγιος Ιωάννης, στη Λεμεσό, μια πολυκατοικία και 4 κατοικίες στον Κυβερνητικό Οικισμό Ανθούπολης και 4 κατοικίες στον Κυβερνητικό Οικισμό Λινόπετρας, με συνολικό κόστος €3,65 εκ.

Η ολοκλήρωση του έργου αυτού εξαρτάται από τα κονδύλια τα οποία δυνατόν να διατεθούν για το σκοπό αυτό τα επόμενα χρόνια.

(γ) Προσθήκη ανελκυστήρων σε υφιστάμενες πολυκατοικίες σε Οικισμούς

Ολοκληρώθηκαν οι εργασίες της πρώτης φάσης για προσθήκη ανελκυστήρων σε 80 υφιστάμενες πολυκατοικίες, με συνολική δαπάνη €5,33 εκ.

Η δεύτερη φάση περιλαμβάνει 300 νέες προσθήκες ανελκυστήρων σε υφιστάμενες πολυκατοικίες. Ολοκληρώθηκαν οι εργασίες προσθήκης ανελκυστήρων σε 12 πολυκατοικίες στον Κυβερνητικό Οικισμό Λινόπετρα με συνολικό κόστος της τάξης των €1,38 εκ. περίπου. Το 2012 άρχισαν εργασίες προσθήκης ανελκυστήρα σε 21 πολυκατοικίες στον Κυβερνητικό Οικισμό Άγιοι Ανάργυροι II. Οι εργασίες του Συμβολαίου αυτού δεν κατέσται δυνατό να ολοκληρωθούν εντός του καθορισμένου χρονοδιαγράμματος λόγω του τερματισμού της εργοδότησης του Εργολάβου της Σύμβασης αυτής τον Ιούνιο του 2013 εξ' υπαιτιότητας του Εργολάβου λόγω σοβαρών καθυστερήσεων στην εκτέλεση των εργασιών. Το Τμήμα ετοίμασε νέα Έγγραφα Διαγωνισμού και προχώρησε σε προκήρυξη νέου Διαγωνισμού. Οι εργασίες του νέου Συμβολαίου άρχισαν τέλος του 2014 και αναμένεται να ολοκληρωθούν τέλος του 2015 με συνολικό κόστος της τάξης των €2,28 εκ. περίπου. Για την τοποθέτηση ανελκυστήρων, δαπανήθηκε για το έτος 2014, ποσό €0,14 εκ.

Η ολοκλήρωση του έργου αυτού εξαρτάται από τα κονδύλια τα οποία δυνατόν να διατεθούν για το σκοπό αυτό εντός του 2015 ή αργότερα.

(δ) Ανέγερση 12 κατοικιών στον Οικισμό Ζύγι

Το 2008 το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε όπως μετακινηθούν οι κάτοικοι του χωριού Μαρί λόγω αναμενόμενων προβλημάτων από τη λειτουργία του ηλεκτροπαραγωγικού σταθμού στη περιοχή Βασιλικό. Για το σκοπό αυτό θα

ανεγείρονταν 12 ισόγειες κατοικίες για στέγαση των υπερηλίκων στον Οικισμό Αυτοστέγασης Ζυγίου για μεταστέγαση των κατοίκων αυτών.

Το 2011 άρχισαν εργασίες ανέγερσης των 12 αυτών κατοικιών. Οι εργασίες του Συμβολαίου αυτού δεν κατέστη δυνατό να ολοκληρωθούν εντός του καθορισμένου χρονοδιαγράμματος λόγω του τερματισμού της εργοδότησης του Εργολάβου της Σύμβασης αυτής τον Ιούνιο του 2013 εξ' υπαιτιότητας του Εργολάβου λόγω σοβαρών καθυστερήσεων στην εκτέλεση των εργασιών. Το Τμήμα ετοίμασε νέα Έγγραφα Διαγωνισμού και προχώρησε σε προκήρυξη νέου Διαγωνισμού. Οι εργασίες του νέου Συμβολαίου άρχισαν τέλος του 2014 και αναμένεται να ολοκληρωθούν τέλος του 2015 με συνολικό κόστος της τάξης των €0,71 εκ. περίπου.

1.11.3 Συνοικισμοί Αυτοστέγασης Εκτοπισθέντων/Διαχωρισμοί Οικοπέδων

Δεδομένης της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου στις 29/4/2013 για τερματισμό, στο παρόν στάδιο, όλων των Στεγαστικών Σχεδίων παραχώρησης κρατικού οικοπέδου για σκοπούς Αυτοστέγασης, η δραστηριότητα του Κλάδου Αυτοστέγασης αφορούσε διαχωρισμούς οι οποίοι βρίσκονταν σε εξέλιξη.

Έτσι, για την συνέχιση των εργασιών διαχωρισμού οικοπέδων σε Συνοικισμούς Αυτοστέγασης Παγκύπρια (1167 οικόπεδα), δαπανήθηκε για το έτος 2014, ποσό €4,0 εκ. περίπου. Στο ποσό αυτό περιλαμβάνεται η εκτέλεση εργασιών, αναγκαίων έργων υποδομής σε υφιστάμενους Συνοικισμούς Αυτοστέγασης.

Ποσό €12.500 περίπου δαπανήθηκε για την αναβάθμιση αποχετευτικών συστημάτων σε συνοικισμούς Αυτοστέγασης.

Για την διευθέτηση των Τελικών Λογαριασμών των εργασιών ανέγερσης Εμπορικών Κέντρων σε Συνοικισμούς Αυτοστέγασης δαπανήθηκε το ποσόν των €17.000 περίπου, ενώ για την διευθέτηση των Τελικών Λογαριασμών των εργασιών διαμόρφωσης / τοπιοτέχνησης χώρων πρασίνου, δαπανήθηκε το ποσό των €260.000 περίπου.

Το 2011 και 2012, παραχωρήθηκαν σε δικαιούχους, 705 συνολικά οικόπεδα Παγκύπρια, αλλά ενόψει περικοπής στον Προϋπολογισμό του 2012 και σημαντικής μείωσης στον Προϋπολογισμό του 2013, δεν προχώρησαν οι διαδικασίες για υλοποίησή τους. Με οδηγίες του Υπουργείου Εσωτερικών, βρίσκεται σε εξέλιξη, διαδικασία εντοπισμού διαθέσιμων οικοπέδων σε υφιστάμενους Συνοικισμούς Αυτοστέγασης, ούτως ώστε ακολουθώντας μια διαδικασία αναδιανομής οικοπέδων Αυτοστέγασης, να επιτευχθεί παραχώρηση οικοπέδου σε όσους από τους δικαιούχους των 705 οικοπέδων, εξακολουθούν να ενδιαφέρονται.

1.11.4 Προσφορές-Οικονομική Διαχείριση Συμβολαίων Έργων

Οι κυριότερες δραστηριότητες αφορούν τα ακόλουθα:

(α) Ετοιμασία Εγγράφων Προσφορών:

(β) Οικονομική Διαχείριση Έργων και Διαχείριση Συμβολαίων:

(γ) Ετοιμασία εκτιμήσεων για διάφορα έργα

(δ) Έλεγχος κόστους για διατηρητέες οικοδομές

(ε) Ετοιμασία Προϋπολογισμών:

(στ). Συμμετοχή σε Κυβερνητικές Επιτροπές

1.11.5 Διαχείριση και Συντήρηση Οικισμών

Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, έχει την ευθύνη για τη διαχείριση και συντήρηση των Οικισμών Στέγασης Εκτοπισθέντων. Συγκεκριμένα, έχει την ευθύνη για τη διαχείριση και συντήρηση 13.654 οικιστικών μονάδων και 345 καταστημάτων, σε 69 Κυβερνητικούς Οικισμούς, καθώς και την ευθύνη, σε συνεργασία με το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και την Υπηρεσία Μέριμνας και Αποκατάστασης Εκτοπισθέντων, για την έκδοση Τίτλων Ιδιοκτησίας και Πιστοποιητικών Μίσθωσης σε εκτοπισθέντες που διαμένουν σε Κυβερνητικούς Οικισμούς.

Η ευθύνη για τη διαχείριση και συντήρηση των Οικισμών, περιλαμβάνει την κατανομή/αναδιανομή των οικιστικών μονάδων, τη συντήρησή τους, την επιδιόρθωση δρόμων και πεζοδρομίων, την τοπιοτέχνηση χώρων πρασίνου και πάρκων, την έγκριση ανέγερσης πρόσθετων δωματίων/αποχωρητηρίων, αποθηκών και λυόμενων χώρων στάθμευσης, την κένωση αποχετευτικών συστημάτων λυμάτων, την είσπραξη ενοικίων καταστημάτων και οικιστικών μονάδων κ.λπ. Η ευθύνη για τη συντήρηση των Οικισμών διαρκεί 5 χρόνια μετά την έκδοση Τίτλων Ιδιοκτησίας. Σημειώνεται ότι, στην περίπτωση που έχουν εκδοθεί Πιστοποιητικά Μίσθωσης, η συντήρηση των οικιστικών μονάδων θα συνεχίζεται και μετά την παρέλευση των 5 χρόνων. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις όπου παρουσιάζονται προβλήματα τα οποία δημιουργούν κακές συνθήκες διαβίωσης των κατοίκων και αφορούν θέματα Ασφάλειας και Υγείας, μετά από έγκριση από τον Υπουργό Εσωτερικών γίνονται επεμβάσεις είτε στο Στατικό Φορέα είτε σε Υδραυλικές και Αποχετευτικές εγκαταστάσεις είτε σε Μονώσεις Ταρατσών.

(α) Συμβόλαια Γενικής Συντήρησης

Τον Ιούλιο του 2014 υπογράφησαν 3 Συμβόλαια Γενικής Συντήρησης ως ακολούθως:

- i. Συμβόλαιο Γενικής Συντήρησης Επαρχίας Λευκωσίας αξίας €1.813.021,30 και το οποίο έχει διάρκεια 24 μήνες.
- ii. Συμβόλαιο Γενικής Συντήρησης Επαρχιών Λεμεσού/Πάφου αξίας €971.973,30 και το οποίο έχει διάρκεια 24 μήνες.
- iii. Συμβόλαιο Γενικής Συντήρησης Επαρχιών Λάρνακας/Ελεύθερης Αμμοχώστου αξίας €1.205.502,50 και το οποίο έχει διάρκεια 24 μήνες.

(β) Συντήρηση δρόμων, πεζοδρομίων, διαμόρφωση χώρων πρασίνου και πάρκων

Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως έχει, επίσης, την ευθύνη για τη χρηματοδότηση εργασιών επιδιόρθωσης δρόμων και πεζοδρομίων, όπου τούτο κρίνεται αναγκαίο, καθώς και για τοπιοτέχνηση/διαμόρφωση χώρων πρασίνου και πάρκων σε Κυβερνητικούς Οικισμούς, σε συνεργασία με τις αρμόδιες Τοπικές Αρχές. (Δήμους ή Κοινοτικά Συμβούλια).

(γ) Σχέδιο Χώρων Στάθμευσης

Σε συνεργασία με τις Αρμόδιες Τοπικές Αρχές καταρτίζεται σχέδιο “παραχώρηση” ενός χώρου Στάθμευσης για κάθε δικαιούχο είτε στην αυλή του είτε σε δημόσιο χώρο Στάθμευσης.

(δ) Υπηρεσία Ενοικίων

- i. Διαχείριση 345 καταστημάτων και 110 οικιστικών μονάδων σε Κυβερνητικούς Οικισμούς με ενοίκιο.
- ii. Ετοιμασία συμβολαίων ενοικίου.
- iii. Ανανέωση υφιστάμενων συμβολαίων ενοικίων καταστημάτων και οικιών.
- iv. Είσπραξη ενοικίων και κατάθεση στην τράπεζα.

1.11.6 Αποχετευτικά Συστήματα

(α) Έναρξη συμβολαίου για την κατασκευή Αποχετευτικού Συστήματος σε πεζοδρόμους, αυλές κατοικιών και πολυκατοικιών στους Κυβερνητικούς Οικισμούς Κόκκινες Στροβόλου, Αγ. Ελευθερίου και Απ. Ανδρέα στα Λατσιαά.

(β) Σύνδεση κατοικιών στην Αυτοστέγαση Νήσου με υφιστάμενο αποχετευτικό σύστημα.

(γ) Κατασκευή μίνι απορροφητικού συστήματος διάθεσης λυμάτων στην Αυτοστέγαση χωριού Κελλιά στη Λάρνακα.

(δ) Εργασίες επισκευών σε φρεάτια και Αγωγούς Αποχέτευσης στο Λυθροδόντα.

(ε) Έλεγχο, λειτουργία και συντήρηση των αποχετευτικών συστημάτων που υπάρχουν σε διάφορους Κυβερνητικούς Οικισμούς, περιλαμβανομένων και των Βιολογικών Σταθμών και Αντλιοστασίων (Συνοικισμός Αυτοστέγασης Κοφίνου, Συνοικισμός Αυτοστέγασης Αρεδιού, Συνοικισμός Αυτοστέγασης Λειβαδιών, Κοινότητας Λυθροδόντα, Κοινότητας Πελεντρίου, Κεντρικής Πλατείας Τροόδους).

(στ) Συμμετοχή, ως μόνιμο μέλος εκπροσώπησης του Τμήματος, στην Επιτροπή Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, την οποία προεδρεύει το Τμήμα Περιβάλλοντος

(ζ) Συμμετοχή στην Τεχνική Επιτροπή για Προστασία του Περιβάλλοντος, της οποίας προεδρεύει το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας.

- (η) Συμμετοχή στο Κοινοτικό Συμβούλιο Τροόδους.
- (θ) Παροχή συμβούλων στις Πολεοδομικές Αρχές, Επάρχους, Δημάρχους, σχετικά με την έγκριση ή μη Πολεοδομικής Άδειας ή Άδειας Οικοδομής και με ποιους όρους.
- (ι) Έλεγχος και διαχείριση βυτιοφόρων οχημάτων και αποφρακτικού και κένωση οχήματος Σηπτικών Δεξαμενών και Απορροφητικών λάκκων / λυμάτων στους Κυβερνητικούς Οικισμούς.
- (κ) Διαχείριση συμβολαίων για άδειασμα λάκκων και αποφράξεις αγωγών σε Κυβερνητικούς Οικισμούς από ιδιώτες Εργολάβους.